

Akademien för hälsa, vård och välfärd

”PROBLEMET KAN INTE ÅTGÄRDAS ÖVER EN MANDATPERIOD OCH KRÄVER LÅNGSIKTIGA LÖSNINGAR”

En grundad teoristudie om arbetet för att minska ungdomskriminalitet i Eskilstuna och Västerås.

VIKTOR HALLIN

PAULINA SHAHAB

Huvudområde: Sociologi

Nivå: Kandidat

Högskolepoäng: 15

Kursnamn: Sociologi med socialpsykologisk inriktning 61 - 90

Kurskod: SOA135

Handledare: Dana Sofi

Examinator: Christoffer Berg

Seminariedatum: 2023-06-09

SAMMANFATTNING

I denna studie har vi undersökt hur Eskilstuna kommun och Västerås stad arbetar för att motverka den ökande problematiken med ungdomar inom kriminaliteten. Studien är genomförd med metoden grundad teori och djupintervjuer. Studiens informanter består till mestadels utav trygghetssamordnare på båda orterna. Intervjuerna var öppna och vi använde oss inte av någon intervjuguide. Teorierna som används i studien är socialt kapital och social trygghet. Det resultat vi kommer fram till är att både Västerås stad och Eskilstuna kommun fokuserar på förebyggande arbete. Vi kommer även fram till att arbetet består av att öka tillit; öka trygghet; samarbete; våldsprevention; arbeta med familjer; arrangera aktiviteter; bygga relationer och långsiktigt arbete. Vi kommer även fram till att det skiljer sig i hur Västerås stad och Eskilstuna kommun arbetar. Västerås stad lägger fokus på lokal nivå där de stärker varje stadsdel individuellt och ger stadsdelen det den behöver. Eskilstuna kommun fokuserar mer på hela staden och skickar resurser dit det behövs.

Nyckelord: Ungdomar, kriminalitet, förebyggande, tillit, socialt kapital, grundad teori

INNEHÅLL

1	INLEDNING	1
1.1	Syfte	2
2	TIDIGARE FORSKNING	2
2.1.1	Våld	2
2.1.2	Tillit	4
2.1.3	Socialt och kulturellt kapital	5
2.1.4	Trygghet	7
2.1.5	Sammanfattning av tidigare forskning	8
3	TEORI	9
3.1.1	Putnams teori om socialt kapital	10
3.1.2	Social tillit	11
4	METOD	12
4.1	Grundad teori	13
4.1.1	Emergens	13
4.1.2	Den ständigt jämförande analysmetoden	14
4.1.3	Kodning	15
4.1.4	Memos	15
4.1.5	Teoretiskt urval	16
4.1.6	Fältanteckningar	17
4.2	Genomförande	17
4.2.1	Öppna fasen	17
4.2.2	Selektiva fasen	19
4.2.3	Teoretiska fasen	20
4.3	Etik	21
5	RESULTAT	23

5.1 Huvudangelägenhet	23
5.2 Kärnkategorin	24
5.3 Underkategorier	25
5.3.1 Öka tillit.....	25
5.3.2 Samarbete	26
5.3.3 Bygga relationer.....	28
5.3.4 Långsiktighet.....	29
5.3.5 Trygghet	30
5.3.6 Våldsprevention	31
5.3.7 Familj	32
5.3.8 Aktiviteter.....	33
5.4 Sammanfattning	34
6 DISKUSSION	35
6.1 Diskussion utifrån syfte	35
6.2 Diskussion utifrån tidigare forskning	36
6.2.1 Våld	36
6.2.2 Tillit	38
6.2.3 Socialt kapital.....	39
6.2.4 Trygghet	41
6.3 Diskussion utifrån teori.....	42
6.3.1 Diskussion utifrån Putnam	42
6.3.2 Diskussion utifrån Rothstein och Holmberg	44
6.4 Samhällsrelevans	45
6.5 Metodologisk reflektion och framtida forskning.....	45
7 SLUTSATS.....	46
REFERENSLISTA.....	47

1 INLEDNING

Under 2022 befann sig 1200 ungdomar under 18 år och 150 barn under 15 år inom kriminella nätverk i Sverige. Sörmlands polisen menar att nyckeln till att minska skjutningarna som pågår i Sverige ligger vid att minska ungdomsrekryteringen till kriminella nätverk. Fram till juni 2022 hade det skett 16 skjutningar bara i Eskilstuna kopplade till narkotika. Ungdomar och barn dras in i den kriminella scenen, de hjälper till med förvaring av till exempel vapen. Ungdomarna radikaliserar snabbt och blir redo för att genomföra skjutningar av olika slag. Ungdomar och barn är en grupp som ofta går osedd och om inget görs för att minska rekryteringen kommer situationen inte göra annat än att eskalera (Dragic, 2022).

I flertalet av landets kommuner uppmärksammas det ökade problemet med barn som dras in i gängkriminalitet. En del av dessa barn är så unga som 9–10 år gamla. Problemet gör sig märkbart i såväl stadsdelar som i förorter till storstäder, men också i mindre städer. Man tycker sig se en viss ökning på exempelvis droghandel som innefattar unga individer. Särskilda beteendemönster som kan kopplas till gängkriminalitet kryper nedåt i åldrarna. 2020 fick socialtjänsten i 26 kommuner i landet in fler orosanmälningar gällande barn och unga som misstänks ha inblandning i gängkriminalitet jämfört med 2015. Det rör sig om allt yngre individer och ett mer utbrett problem. Deras kriminella beteende blir mer och mer avancerat och det blir svårare att komma åt de (Berglund, 2020). Det är svårt att undgå förstörelsen och lidandet som det multideterminerade fenomenet *kriminalitet* orsakar.

Under 2022 dödades över 60 personer vilket är det högsta antalet dödsskjutningar under ett år som Sverige någonsin haft. Under de första tre månaderna 2023 är det redan 7 personer som dött via skjutningar (Karlén & Bjarnefors, 2023). Med antalet skjutningar och mängden ungdomar som numera befinner sig inom kriminaliteten som rutinerade kriminella och antalet tungt kriminella handlingar de begår är det hög prioritet att åtgärda situationen. För att åtgärda situationen är det viktigt att minska den mängd ungdomar som befinner sig inom de kriminella nätverken.

Inom politiken pratas det hela tiden om hur det skall införas hårdare straff och att kriminaliteten skall försvinna från det svenska samhället. Men vad är det egentligen som faktiskt händer i verkligheten? Det kommer vår studie att undersöka och skapa förståelse över. Genom att belysa den verkliga bilden av arbetet mot ungdomskriminalitet kan vi gå förbi politiska uttalanden och bidra med kunskap om hur verkligheten ser ut. Detta kan i sin tur vara relevant för samhället som en bidragande faktor till hur framtidens arbete mot ungdomskriminalitet skall utvecklas. Arbetet mot ungdomskriminalitet är av sociologisk samhällsrelevans, ämnet berör de människor som lever i Sverige och undersöker hur deras upplevelse kan förbättras psykiskt och fysiskt.

1.1 Syfte

Studiens syfte är att undersöka arbetet för att minska ungdomskriminalitet i Västerås och Eskilstuna. Studien har som avsikt att skapa förståelse av arbetet mot ungdomskriminalitet. Den ämnar ge en större och mer nyanserad bild av hur ett sådant arbete fungerar i praktiken genom grundad teori med djupintervjuer. Syftet är brett och öppet men fokus är på det arbete som genomförs för att minska kriminaliteten bland ungdomar och inte anledningarna till att en ung individ blir kriminell. Grundad teori utgår inte från en förutbestämd frågeställning utan inriktar sig i stället på att undersöka ett bestämt intresseområde. Vår studies intresseområde blir således:

- *arbetet mot ungdomskriminalitet i Eskilstuna och Västerås.*

2 TIDIGARE FORSKNING

Vi använde oss utav tre olika databaser vid sökning efter tidigare forskning; Sociological abstracts, SwePub och Primo. Vi sökte enbart efter vetenskapligt granskade artiklar med hjälp av olika sökord. Vid den första sökningen hos databasen Sociological abstracts användes ordkombinationerna ”social kapital and crime” vilket endast gav fem träffar. Den andra sökningen på samma databas med ordkombinationerna ”criminal and violence” gav betydligt fler träffar, totalt 1165. Båda sökningarna gjordes med ett tidsspänn på tre år tillbaka. Därefter gjordes sökningar på SwePub utan tids spann och vi använde oss utav enstaka sökord som ”ungdomskriminalitet” och ”trygghet” vilket gav väldigt få träffar, tre respektive fem totalt. Hos databasen Primo användes ordkombinationer som ”social capital and criminal”, ”security and criminal” och ”safety, criminal, young” vilket resulterade i mellan 117–667 träffar. Här använde vi oss återigen utav ett tidsspänn på tre år tillbaka i tiden. Därefter gick vi fram och tillbaka mellan databaserna och testade oss fram med andra enstaka sökord och ordkombinationer som ”tillit”, ”våldsprevention”, ”våld och ungdomar”, ”criminal and children exposed to violence” och ”poverty, children, crime” bland många andra. De sökord vi använde oss baserades på studiens resultat och de kategorier vi identifierade. Vi läste igenom abstract och resultatet på de artiklar som verkade vara relevanta, slutligen valde vi ut tio artiklar som var av relevans för studiens forskningsområde; *arbetet mot ungdomskriminalitet*. Vi har delat in artiklarna i fyra olika teman; *socialt och kulturellt kapital, tillit, trygghet och våld*.

2.1.1 Våld

Temat *våld* handlar om att förekomsten av våld är beroende av vilket område man bor i samt var man befinner sig i den sociala hierarkin som baseras på exempelvis etnicitet eller klasstillhörighet. Den handlar också om att unga män är överrepresenterade i det straffrättsliga systemet, trots detta hörs sällan unga mäns röster vilket minskar förståelsen för deras erfarenheter av brott och våld.

Lauri och de los Reyes (2021) har i sin studie analyserat hur oroligheterna i Stockholmsförorten Husby 2013 skapat en diskursiv öppning där man tillfälligt utmanat myndigheters, polisens och politikernas förståelser av våld och trygghet. Lauri och de los Reyes (2021) har tillsammans med en grupp forskare vid Stockholms universitet utfört intervjuer med boende i Husbyområdet som befunnit sig på gatorna under oroligheterna. Man intervjuade även andra personer som av arbetsskäl kände till situationen och individer med engagemang i nätverket "Förorten mot våld" (FMV) med lång erfarenhet av gräsrotsarbetet i Järva.

Den diskursiva öppningen stängdes igen när de boendes röster i Husby tystades ner då man inte fick gehör i det offentliga samtalet. De boende i Husby menar att den dominerande diskursen gällande förorten utgår utifrån makthavarnas perspektiv. Samtidigt fortsätter den utmanas av FMV-aktivister på gräsrotsnivå som anser att förekomsten av våld samt tillgång till både ekonomisk och fysisk trygghet har att göra med var man bor och vart i den sociala hierarkin man befinner sig.

De boende i Husby menar att de misslyckats med att påverka debatten, trots det har de formulerat en gemensam orienterad tolkning. Slutsatsen Lauri och de los Reyes (2012) drar är att diskursen fortfarande är öppen; att framtida sociala kriser med stor sannolikhet kommer ge plats för nya diskurser som möjligtvis kan resultera i alternativa möjlighetshoriser. Forskarna menar att den situerade tryggheten som handlar om vart i den sociala hierarkin man står också bidrar till att skapa en kollektiv gemenskap. Den gemenskapen erbjuder en alternativ form av trygghet som kan möjliggöra olika strategier för hantering av utsatthet.

Walsh och Shubotz (2019) undersöker i sin kvalitativa studie unga mäns uppfattningar om brott och våld. Unga män mellan från både innerstäder och förorter från olika delar av Nordirland deltog i studien. Syfte var att undersöka deras uppfattningar om brott och kriminalitet. Nordirland som varit en del av den längsta konflikten i den moderna europeiska historien tog sig ur den efter "Långfredagsavtalet" 1998. Deltagarna som är den nya generationen har vuxit upp i efterspelet i ett samhälle där polisstyrkan ombildats, man haft beständiga paramilitära vapenvilor samt en ökad sammanhållning.

Datamaterialet visar att trots våldets avsevärda reducering sedan Nordirlands fredsavtal slöts, formas unga mäns liv fortfarande av hot och rädsla från både inter och intra-gemenskaper av våld. Man finner i studien att oron för personlig säkerhet består hos unga män och att det gjordes större ansträngningar för att mildra risken för våldsbrott i utsatta områden. Under fokusgruppsintervjuerna fann forskarna att brott och våld ofta legitimerades; de accepterades både socialt och moraliskt med anledning av att risken att bli åtalad eller straffad ansågs liten.

Slutsatsen forskarna drar är att paramilitärer fortfarande närvarar men hur aktiva de är skiljer sig avsevärt åt beroende på vilket samhälle eller område det handlar om. Man finner också att unga mäns läskunnighet gällande brottslighet är begränsad; de utvecklar inte färdigheter som är av relevans för att kunna stå emot våld förrän mycket senare i tonåren. Man ser också att kontakten med polisen generellt uppfattas som något negativt. Walsh & Shubotz (2019) drar slutsatsen att unga män rekommenderas reflektera över sina attityder samt övertygelser, att utveckla färdigheter för att stå emot våld och att man dessutom bör utbildas yrkesverksamma

för att mer effektivt engagera unga män. Studiens resultat visar tydligt att unga män behöver trygga platser där de kan reflektera kring sina erfarenheter samt attityder gentemot kriminalitet.

2.1.2 Tillit

Inom temat *tillit* berörs uppfattningar om social tillit bland gymnasieungdomar i Stockholm. Temat handlar också om olika synsätt på social tillit i Göteborgs olika stadsdelar. Slutligen inkluderar den även en studie om en minoritetsbefolknings förtroende för det straffrättsliga systemet i Sverige.

Gunnarsons (2017) studie som bygger på både kvantitativa och kvalitativa data undersöker standardfrågan “tror du att man i största allmänhet kan lita på folk eller att man aldrig kan vara försiktig nog när man har att göra med andra människor?”. Forskaren har i sin studie samlat datamaterial från sju olika gymnasieskolor i Stockholms stad med huvudsyftet att ge ett bidrag till diskussionen kring standardfrågans trovärdighet. Man har undersökt hur frågan uppfattas av gymnasieelever och vilka tolkningar de ger uttryck för då de tilläts att svara fritt.

Resultaten som i studien redovisas visar på att respondenterna uppfattar standardfrågan mycket snävare än vad man i den empiriska forskningen gällande generell tillit hävdar. En större andel gymnasieungdomar tolkar standardfrågan utifrån ett metodiskt perspektiv. Datamaterialet visar att tilliten beror på personen, frågan och situationen som gymnasieungdomarna ställs inför. Gunnarson (2017) beskriver därför att tillit kan beskrivas som antingen rationell alternativt “gatusmart”. Respondenternas svar visar att standardfrågan uppfattas som ett slags mått på tillit i en avgränsad social sfär i deras närmiljö. Bilden av “gatusmart” tillit förstärks med anledning av många elevers beskrivningar av olika strategier vid möten med okända människor.

I en artikel av Sandstig (2013) undersöks om och i sådana fall på vilket sätt utvecklingen av social tillit i Göteborgs stads olika delar skiljer sig; mot bakgrund av allmänna trender i social tillit i det stora hela. Studien besvarar med hjälp av resultat från undersökningar utförda av SOM-institutet, European Value Survey (EVS) och World Value Survey (WVS) frågan huruvida den sociala tilliten i Göteborgs stads olika delar förändrats mellan 1996–2012. Detta i förhållande till liknande trender bland göteborgare, svenskar som helhet samt personer som bor i andra länder.

SOM-institutet är en oberoende undersökningsorganisation vid Göteborgs universitet (Göteborgs universitet, 2023) och startade sina mätningar 1986. Nästan alla svenskar har sedan dess instämt i att lag och ordning samt bekämpning av brottslighet är samhällsmål av relevans inför framtiden. Forskning kring förebyggandet av social oro i olika städer innefattar att man tar hänsyn till exempelvis sociala och politiska konflikter, missbruk och ohälsa samt våld och brottslighet (Sandstig 2013). Bristen på social tillit har i Sandstigs analyser visat sig vara den allra mest relevanta indikatorn på individens upplevda otrygghet i sociala situationer. Enligt Rothstein (refererad i Sandstig 2013) handlar social tillit om att lita på andra människor och kan ses som en tillgång för individen.

Sandstig (2013) redovisar i sin undersökning hur nivån på social tillit i Göteborgs olika stadsdelar är hög i en internationell jämförelse. I de stadsdelar där den sociala tilliten är som allra lägst är den ändå hög jämfört med andra länder. Trenden om minskad social tillit förekommer endast i stadsdelen Backa i Göteborg. Forskaren menar att om man med hjälp av de longitudinella SOM-undersökningarna kan fånga upp början på kriser på stadsdelsnivå som den i Backa, också bör betrakta resultatet som ett tecken på behovet att vidta fler och mer omfattande analyser av den negativa avvikande Backa-trenden. En nedåtgående trend för den sociala tilliten kan enligt Sandstig (2013) få allvarliga konsekvenser för det sociala livet i en stadsdel, samhällsandan och upplevelserna av trygghet i olika sociala situationer samt medborgarnas trygghetsföreställningar i vardagen.

Wallengren, Wigerfelt, Wigerfelt och Mellgren (2023) har i sin studie undersökt tillit till det straffrättsliga systemet bland svenska romer; en minoritetsbefolkning. I många delar av Europa och även i Sverige är svenska romers förtroende för det straffrättsliga systemet underskattat. Studiens syfte var att uppskatta svenska romers förtroende för det straffrättsliga systemet i Sverige och att undersöka faktorerna som påverkar samhällets förtroende för detsamma. Artikeln syftar också till att analysera huruvida förtroendet i förhållande till myndigheterna influerar svenska romers vilja att rapportera utsatthet. Studien genomfördes bland svenska romer bosatta i Malmö och Göteborg. Studien har enligt Wallengren et al. (2023) som potential att utöka förståelsen av etniska minoritetsbefolkningar när det kommer till brottsbekämpning.

Wallengren et al. (2023) redovisar i sitt resultat hur endast 9,2% av totalt 610 respondenter hade högt förtroende för det svenska straffrättsliga systemet i sin helhet. 58,2% respondenter rapporterade att de hade lågt förtroende, där det allra lägsta förtroendet fanns till polisen. Studiens deltagare förklarar att bristen på förtroende bygger på känslan av att myndigheter inte behandlar de bra. Resultatet visar att det låga förtroendet till stor del berodde på tidigare erfarenheter med myndigheter som varit negativa. Många av dessa händelser hade ägt rum långt tillbaka i tiden för en del individer, antingen när individerna bodde i andra länder eller innan de blev svenska medborgare. Wallengren et al. (2023) kommer också fram till att det låga förtroendet för myndigheter spelar en viktig roll för att förklara respondenternas anledningar till att låta bli att rapportera brottsliga incidenter.

2.1.3 Socialt och kulturellt kapital

Temat socialt och kulturellt kapital innefattar den påverkan som kapitalen har på barn och ungdomar som ofta leder till kriminalitet. Den berör hur barn och ungdomar till ensamstående mammor är i riskzon för avvikande beteende och kriminalitet; hur de kan undvika kriminalitet om familjerna får tillräckliga resurser. Till slut berör den även hur de med lågt kulturellt kapital saknar tillit till myndigheter och välfärdssystemet.

I en studie av De Coster, Heimer och Sanchagrin (2022) undersöker de relationen mellan familjer med ensamstående mammor i USA och att barnen i dessa familjestrukturer har större risk att utföra avvikande beteenden och våldshandlingar. Socialt kapital består av relationerna

mellan individer som tillåter kommunikation gällande information och normer. De jämför socioekonomiskt utsatta familjer med rika familjer och upptäcker att barnen i de familjer som har en fungerande ekonomi inte alls har en tendens till avvikande beteende. De kan därför i studien utesluta att det är familjesituationen som är variabeln till varför barnen dras till avvikande handlingar. Vad de även upptäcker i sin studie är att familjer med ensamstående mammor ofta bosätter sig i områden där det råder ekonomisk utsatthet bland samtliga invånare.

De Coster et al. (2022) kommer fram till att socioekonomisk utsatthet och socialt kapital är två stora bidragande faktorer till om barnen väljer att dra sig till våld och avvikande handlingar. Det som visar sig i studien av De Coster et al. (2022) är att när de ensamstående mammorna har ekonomiska svårigheter och måste ha mer än ett jobb och allmänt har en massiv mängd stress i vardagen, har de inte möjligheten till att bilda starka emotionella band till sina barn. De barn som har svaga emotionella band formar ingen stark värdegrund hemma via sina föräldrar, de tenderar därför ofta till att agera avvikande och dras till andra barn med avvikande beteenden. Genom deras umgängeskretsar förstärker de det avvikande beteendet och legitimerar agerandet. Studiens slutsats är att om föräldern hade haft de ekonomiska resurserna denne behöver; hade inte barnet haft samma tendens till att upprätta ett avvikande beteende.

I en artikel av Young och Billings (2020) undersöker de kopplingen mellan kulturellt kapital och legalt samvete i USA. Legalt samvete handlar om en individs upplevelse av lagen och hur individen engagerar, undviker eller motsäger sig olika lagar eller rättsprocesser. Begreppet kulturellt kapital är hämtat från Bourdieu och syftar på en individs sätt att angripa och lösa problem; fysiska objekt av ekonomiskt värde en individ äger och olika typer av akademiska diplom. I samhället går det att se kulturellt kapital spela ut sig vid bemötandet av individer med någon typ av auktoritet, barn i arbetarklassfamiljer blir upplärda att bemöta auktoritära personer med respekt och att behandla dem med misstanke och att avstå från att ta hjälp av dem när de behöver hjälp. Barn i överklassfamiljer blir upplärda att behandla auktoriteter som jämlikar. Detta utspelar sig senare i livet då överklassbarn har fler jobbintervjuer och intervjuer med universitet. Resultatet är att de som har det bättre ställt i livet oftast lyckas bättre både akademiskt och karriärmässigt.

Vad Young och Billings (2020) studie kommer fram till är att ett lågt kulturellt kapital resulterar i man har mindre tillit till myndigheter och undviker kontakt med polisen. De med lågt kulturellt kapital har en bild av att rättssystemet kommer att döma dem orättvist och agerar därefter. Genom upprepade orättvisa bemötanden med myndigheter och auktoritetspersoner socialiseras arbetarklassen till att känna sig hjälplösa inför myndigheter och polisen och känner att det är meningslöst att söka deras hjälp när det behövs. Bristen på tillit resulterar i att de med lågt kulturellt kapital undviker myndigheter helt, föräldrarna missar chansen till att få hjälp med att hitta ett jobb eller hjälp med barnomsorg.

I en studie som genomfördes av Curtis, Meloy, Napolitano och Previ (2020) ifrågasätter de synen på familjer med ensamstående mammor. De menar att det tidigare har antagits att anledningen till att barn i familjer med ensamstående mammor är i riskzonen för att hamna i

kriminalitet på grund av att ensamstående mammor inte har auktoriteten eller kapaciteten till att uppfostra barn på egen hand. I stället menar de att det är de ekonomiska utmaningar mammorna möter som resulterar i att barnens uppfostring blir lidande; av anledningar som stress eller tidsbrist. Det innefattar även utmaningar för barnen; att behöva flytta ofta eller att deras mammor inte har råd att köpa nya kläder; vilket ofta resulterar i utsatthet för barnen i skolan och med vänner. Det finns även en koppling mellan avvikande beteende bland förskoleelever och utanförskap i gemenskapen. Studiens fokus ligger i att undersöka hur ensamstående mammor överkommer de utmaningar som tillkommer när de behöver uppfostra sina barn på egen hand.

Det Curtis et al. (2020) upptäcker i sin studie är att barn som växer upp i utsatta områden i en av USAs farligaste städer och skölds från omgivningen ofta håller avstånd från kriminalitet när de växer upp. En annan viktig faktor som hjälper barnen att undvika kriminella gäng och verksamheter är mammans emotionella stöd, ofta är det bara kriminella gäng som representerar de manliga förebilderna i deras uppväxt; de hade förmodligen dragits till kriminalitet ifall deras mamma inte bemött dem emotionellt. Det handlar inte om att ensamstående mammor inte är kapabla till att själva uppfostra sina barn, utan att de behöver finna tiden till att ge deras barn det stöd de behöver. Problemet är att det ofta inte finns möjlighet till att göra det på grund av ekonomiska problem inom familjen.

Vad detta påvisar är att socialt kapital är en stor bidragande faktor till att ungdomar hamnar inom kriminaliteten. Det är inte en fråga om etnicitet eller kön, utan en fråga om att föräldrarna inte har möjlighet till att ge deras barn det stöd de behöver. Det handlar om att man socialiseras till att sakna tillit i myndigheter och inte vågar söka hjälp när det behövs. Om föräldrarna skulle våga söka efter stöd med ekonomiska faktorer när de uppfostrar deras barn; skulle de inte ha samma ekonomiska problem; de skulle då ha möjligheten till att bemöta sina barn med det stöd barnen behöver. Det handlar även om att barnen inte skall umgås med individer som förstärker deras avvikande beteende.

2.1.4 Trygghet

Detta tema berör hur barn som växer upp under otrygga förhållanden har en tendens till att uppvisa avvikande beteenden och missbruk. Den berör även hur missbruk och avvikande beteenden kan undvikas för ungdomarna ifall de får tillgång till aktiviteter, positiva förebilder och en bra skola.

Ett stort antal av de individer som råkar ut för övergrepp eller försummelse under barndomen hamnar i missbruk; får ekonomiska problem eller utövar våld på sin familj i framtiden. Detta framförs i en studie av Anderberg, Boson, Dahlberg, Fahlke och Melander Hagborg (2019); på maria-mottagningar i södra- och Mellansverige. Föräldrarnas problem övergår ofta in i dess barn, i form av att vara otillgängliga psykiskt och fysiskt, de är även ofta kritiska till sina barns utseende och prestationer. Det blir alltså en ond kedja där barn som kände otrygghet med sina föräldrar skapar en otrygg miljö för sina egna barn när de själva blir föräldrar. Av de ungdomar som befinner sig inom vård för missbruk är de ungdomar som under sin uppväxt

upplevt överfall eller en annan typ av otrygg tillvaro hemma överrepresenterade och lider av grov psykisk ohälsa.

Mer än hälften av de ungdomar inom öppenvård för missbruk som deltog i studien av Anderberg et al. (2019) hade erfarenhet av utsatthet under uppväxten; och nästan hälften av deltagarna hade erfarenhet av försummelse, det vill säga att de inte fick emotionellt bemötande av sina föräldrar och det saknades kärlek. Även en tredjedel av deltagarna berättade att deras föräldrar var missbrukare av antingen alkohol eller andra substanser, det fanns ingen vuxen individ i familjen som fysiskt tog hand om dem. Det var även många som rapporterade om fysiska och psykiska övergrepp under barndomen av deras föräldrar. En annan viktig faktor som bidrar till missbruk hos deltagarna är att deras föräldrar under uppväxten har haft ekonomiska problem eller att föräldrarna själva varit missbrukare. Om föräldern själv lider av psykisk ohälsa så ökar risken till försummelse av dess barn.

I en studie utförd av Kim, Merlo, Park och Hong (2022) undersöker de effekten av barn som behöver flytta runt i "public housing" i USA; kopplat till riskbeteende. De finner att de som bor i dessa typer av boende har en högre risk till att skolka från skolan och att använda substanser som marijuana eller alkohol. De har också en stor tendens till att uppleva psykisk ohälsa när de behöver flytta runt till olika områden konstant. De framför även att unga män uppvisar avvikande beteenden; som att utöva våld; bära vapen eller att delta i kriminella gäng ökade när männen behövde flytta runt i "public housing".

Vad som framförs i studien av Kim et al. (2022) är att bostadssituation i sig inte är den enda bidragande faktorn till riskbeteende, det har visats att om barnen får tillgång till en bra skola och aktiviteter efter skolan så minskar risken för att de skall uppvisa avvikande beteende kraftigt. Om barnen presenteras med positiva förebilder och positiva bemötanden i området med olika aktiviteter så ökar barnens trygghet vilket i sin tur minskar risken för att de skall uppvisa avvikande beteende. För att bryta trenden av avvikande beteende hos dessa typer av ungdomar är det väsentligt att de tilldelas tillräckligt med resurser från statens sida.

Enligt den tidigare forskning som framförts angående trygghet; kan vi se att det finns en stadig koppling mellan trygghetsgraden i en individs uppväxt och uppvisande av avvikande beteende när de växt upp. Det handlar om att veta hur man skall motverka det avvikande beteendet genom att erbjuda barnen en trygg uppväxt. Det handlar även om att erbjuda föräldrarna och ungdomarna resurser och stöd för att de skall kunna känna sig trygga psykiskt och fysiskt, samt fylla deras omgivning med positiva förebilder och aktiviteter.

2.1.5 Sammanfattning av tidigare forskning

Tidigare forskning visar i den första studien under temat *våld* att den diskursiva öppningen där man tillfälligt utmanat myndigheter och polisens förståelser av våld och trygghet, fortfarande är öppen. Forskning visar att sociala kriser i framtiden kommer ge plats åt andra

typer av diskurser som vidare kan resultera i nya möjlighetshorisonter. Samma studie visar även på att den situerade tryggheten bidrar till kollektiv gemenskap. Vidare visar temat våld i den andra studien att kontakten med polisen i största allmänhet uppfattas som något negativt och att unga män dröjer med att utveckla nödvändiga färdigheter för att kunna stå emot våld. Forskning visar också att unga män behöver trygga platser där de ges möjlighet att reflektera kring både erfarenheter och attityder gällande kriminalitet.

Inom temat *tillit* visar forskning i den första studien på att tillit bland unga individer har att göra med person i fråga eller frågan alternativt situationen det handlar om. Vidare visar forskning i den andra studien på att trenden om minskad social tillit riskerar att få allvarliga konsekvenser i stadsdelar när det kommer till det sociala livet, samhällsandan samt upplevelserna av trygghet i sociala situationer. När det kommer till minoritetsbefolkningar visar forskning i den tredje studien att man i en viss grupp har väldigt lite förtroende för det straffrättsliga systemet i det stora hela, där det allra lägsta förtroendet finns till polisen. Forskning visar också att det låga förtroendet i sin tur bidrar till att man ofta undviker att anmäla brottsliga incidenter.

Genom att undersöka tidigare forskning inom *socialt kapital* framgår det att det sociala kapitalet är en stor bidragande faktor till att olika individer både hamnar i riskzon för att utföra kriminella handlingar; även för att de skall sakna tillit till myndighetsutövare som polisen. De med lågt socialt kapital förväntar sig att bli behandlade orättvist av myndigheter och väljer därför att undvika kontakt med polis eller andra myndighetstjänster. De med lågt kulturellt kapital blir även socialiserade till att inte lita på auktoritära personer, det resulterar i att de ofta inte lyckas lika bra akademiskt och karriärmässigt. Med lågt socialt kapital blir konsekvensen ofta att man dras till andra med lågt socialt kapital och även att förebilderna i uppväxten blir kriminella där avvikande beteenden förstärks. Fattigdom är ofta en bidragande faktor till att ungdomar hamnar i kriminalitet, om föräldrar behöver jobba under mer än 40 timmar i veckan så har de ofta inte tid till att bilda en emotionell relation med sina barn och de får därigenom inte en stark värdegrund i livet.

Tidigare forskning visar att brist på *trygghet* under uppväxten är starkt kopplat till kriminalitet och missbruk. En stark majoritet av de barn och ungdomar som hamnar på behandlingshem för missbruk berättar om att de saknade trygghet när de växte upp, antingen psykisk eller fysisk. Många berättade även om erfarenheter av våld och överfall under uppväxten. Barn som behöver flytta runt mycket har det svårt att skaffa vänner och att klara av skolan, resultatet blir ofta att de skolkar från skolan och att de brukar olika substanser. Forskningen visar även på att om barn får tillgång till goda förebilder och en bra skola så minskar risken för avvikande beteende och chansen att de lyckas i skolan ökar.

3 TEORI

Den teori som redovisas i detta kapitel är Putnams teori om socialt kapital samt Rothstein och Holmbergs teori om social tillit. Teorin hämtades efter studien genomfördes och valdes ut baserat på studiens resultat. Putnams teori om socialt kapital är en teori som är av relevans till vår studie, detta då socialt kapital handlar om en individs förmåga att knyta an till samhället

genom olika möten i samhället; i form av både formellt och informellt slag. Om individer står utanför samhället så är chansen högre att den avviker. Social tillit är av relevans för vår studie då vi undersöker hur Västerås stad och Eskilstuna kommun arbetar för att motverka ungdomskriminalitet. Social tillit handlar om hur samhällets medborgare litar på individer de känner och individer de inte känner. Om den sociala tilliten är låg så kommer segregeringen och utanförskapet att öka.

3.1.1 Putnams teori om socialt kapital

I Putnams (2000, s. 97) teori om *trender gällande socialt kapital* inryms hur människor formellt anknyter till närsamhället genom exempelvis föreningar, kyrkor och politiska partier. Informella kontakter som generellt är mer frekventa kan inkludera samtal med grannar eller att hälsa på någon som är ute och går samtidigt som en själv. Informella kontakter kan även handla om något så simpelt som att spela kortspel eller att titta på TV tillsammans med vänner. Vart och en av dessa och liknande möten resulterar enligt Putnam (2000, s. 97) i en mindre investering i socialt kapital.

Putnam (2000, s. 102–103) beskriver hur amerikaner de senaste årtiondena varken varit isolerade eller saknat umgänge, det som tycks hända är att man blivit mer engagerad i varandra som vänner och mindre som medborgare. Man träffar sina vänner dubbelt så ofta som man deltar i organiserade möten eller tillställningar. Ser man till helheten så umgås individer trots detta faktum mindre med varandra för varje år som går. Putnam (2000, s.102–103) menar att det inte handlar om att människor i större utsträckning inte umgås med andra utanför hemmet, utan att själva seden att umgås tycks vara på god väg att försvinna.

För att stödja sin teori presenterar Putnam (2000, s. 114) flertalet studier som visar att vi tillbringar betydligt mindre tid med vänner och grannar än vad vi tidigare gjorde. Putnam (2000, s. 14) menar att andra sätt att påverka det sociala kapitalet kan vara fritidsverksamheter; exempelvis motion och idrott. Studierna som presenteras visar att deltagandet i majoriteten av sporter minskat mellan 1990–2000. Att människor idrottar mindre beror inte på en åldrande befolkning, tvärtom är det bland unga som antalet faller samtidigt som antalet bland de äldre stiger. Regelbundna kontakter med vänner och grannar har minskat de senaste åren samtidigt som vi hälsar på hos varandra mer sällan. Vi engagerar oss mindre ofta i fritidsverksamheter där vi stimulerar social interaktion på ett avspänt sätt, i stället är vi allt oftare åskade och därför mer sällan deltagare. Vi träffar gamla vänner mindre ofta och känner våra grannar mindre väl. Det är således inte enbart samhällsnyttiga verksamheter som engagerar oss mindre utan också informell samvaro menar Putnam (2000, s. 120).

Putnams (2000, s. 375–376) teori om *det sociala kapitalets mörka sida* handlar till viss del om trenden om större tolerans och mindre samhällsengagemang; i princip alla förändringar i tolerans och samhällsengagemang kan spåras tillbaka till generationsväxlingen. Vidare beskrivs hur det största skälet till att individer blivit mindre engagerande och samtidigt mer toleranta är att de yngre, mer toleranta och mindre engagerande generationer succesivt ersatt

äldre, inte lika toleranta och mer engagerade åldersgrupper. Putnam (2000, s. 375–376) illustrerar vidare hur socialt kapital och tolerans går hand i hand.

I samma kapitel belyser Putnam (2000, s. 380) det han själv beskriver som den allra djupaste och mest paradoxala anklagelsen man kan rikta mot förespråkare av broderskap; att broderskapet ligger i konflikt med sig självt. Man skapar det sociala kapitalet lättast i opposition mot någon eller något. Enligt Putnam (2000, s. 380) faller sig broderskapet mest naturligt i socialt homogena grupper. En illustration görs även här hur socialt kapital och ekonomisk jämlikhet går hand i hand.

Putnam (2000, s. 381–382) beskriver hur slaveriet och dess efterspel i form av segregation omöjliggjorde band som man annars kunde ha knutit mellan socioekonomiskt utsatta vita och svarta individer. I de delar av USA där raspolitiken och slaveriet var djupast förankrat historiskt sett, där är också förtroendet för andra individer och andra typer av socialt kapital som lägst idag. Enligt teorin om det sociala kapitalets mörka sida är den djupare och viktigare frågan vad som skulle komma efter att medborgarrörelsen försökt bryta uteslutande och icke-överbryggande former av socialt kapital. Frågan är enligt Putnam (2000, s. 381–382) lika viktig idag som den var för hundra år sedan; ett förenklat svar är “mer överbryggande socialt kapital” vilket innebär mer kontakt och kommunikation över rasgränserna.

3.1.2 Social tillit

Enligt Rothstein och Holmbergs teori om social tillit så finns det ett samband mellan tillit till myndigheter och tillit till andra medmänniskor, det vill säga att ju högre tillit en individ har till andra medmänniskor desto högre är chansen att dennes tillit till myndigheter också är hög (Rothstein & Holmberg, 2022, s. 53). Tillit är grundläggande för ett välfungerande samhälle och det är väsentligt att människor litar på varandra, finns inte tilliten så blir det osmidigare att fatta beslut och människor kommer att bli generellt olyckligare i samhället (Rothstein & Holmberg, 2022, s. 119).

När det kommer till grannskapstilliten; den tillit individer känner till andra människor som bor i samma område som en själv så har Sverige länge uppvisat en hög mängd tillit inom denna kategori (Rothstein & Holmberg, 2022, s. 121–122). Lågutbildade har lägre grannstillit än högutbildade; arbetslösa har lägre grannstillit än de som arbetar och friska människor har högre grannstillit än de som är sjuka. Vad som utmärker de som har låg grannskapstillit är att de är utsatta och är beroende av välfärdssamhället. Det finns alltså en klasskillnad i hur mycket tillit olika individer har för de som befinner sig i samma område som de själva (Rothstein & Holmberg, 2022, s. 123). Generellt sätt har svenskar en högre tillit till andra medborgare om man känner dem (Rothstein & Holmberg, 2022, s. 127).

Rothstein och Holmberg kritiserar Putnams teori om att den sociala tilliten i takt med att mångkulturen ökar. Att ju mer inhemska individer kommer i kontakt med individer av annan etnisk bakgrund, desto mer håller de sig till individer med samma etniska bakgrund och

därigenom minskar den sociala tilliten i samhället. Putnam menar även att den sociala tilliten även minskar bland ”de egna” i takt med mångkulturens ökande. (Rothstein och Holmberg, 2022, s. 131). Kritiken handlar om att i Sverige har invandringen mellan 2002 till 2018 ökat hastigt, men trots ökningen av invandring och mångkultur så har den sociala tilliten i landet varit stabil och varken ökat eller minskat (Rothstein & Holmberg, 2022, s. 133–134).

Det finns olika tecken på att ett samhälle med låg mellanmännisklig tillit och segregering håller på att formas i Sverige; detta förverkligas i form av att partiet Sverigedemokraterna som på senare år har växt, de och deras väljare har en låg mellanmännisklig tillit (Rothstein & Holmberg, 2022, s. 154). Utsatta grupper uppvisar ofta låg mellanmännisklig tillit baserat på att de är i beroendeställning av till exempel migrationsverket för deras uppehållstillstånd, även beroende på att deras ersättning behöver prövas och att de är missnöjda med sin livssituation (Rothstein och Holmberg, 2022, s. 160).

4 METOD

I följande metodavsnitt görs en teoretisk redogörelse för metodansatsen vår studie använt sig av. I nästa avsnitt under *genomförande* redogörs hur metoden tillämpats rent praktiskt. Den teoretiska beskrivningen inkluderar en motivering till vald metodansats; grundad teori, samt en mer ingående redogörelse för densamma. Vår studie baseras på data insamlad från trygghetssamordnare, en stadsplanerare, en familjekoordinator och en fältarbetare. Vårt datamaterial består av våra informanternas beskrivningar av arbetet mot ungdomskriminalitet i Västerås och Eskilstuna. Datamaterialet samlades in via öppna intervjuer.

Grundad teori använder sig inte utav en på förhand bestämd eller specifik forskningsfråga. Inom grundad teori vill vi förhålla oss med öppenhet till det som blir till huvudangelägenheten inuti vårt valda forskningsfält (Holton & Walsh, 2017, s. 47). I vår uppsats kommer grundad teori att benämnas som GT. GT omfattar inte beskrivande och exakta redogörelser av en studies upptäckter. För forskaren är begreppen och relationerna mellan dem viktiga; deras makt och möjlighet att ge läsaren en redogörelse till väsentliga beteenden i de sociala sammanhang man väljer att studera. Inom GT håller man sig borta från detaljer som handlar om specifika empiriska indikatorer (Holton & Walsh, 2017, s.10). Vår studie använde sig utav grundad teori som metodansats med förhoppningen om att den skulle karakteriseras av öppenhet. Forskningsprocessen inom GT är en interaktiv process och samtidigt noga styrd av speciella metodregler (Hartman, 2001, s. 37). Metoden är ”fri” i och med att vi inte behövde utgå från en given teoribildning; vi får heller inte göra det. Inom GT finns det olika faser inuti forskningsprocessen som karakteriseras av det forskaren är ute efter. Tanken är att olika delar av teorin sedan genereras fram i dessa faser (Hartman, 2001, s. 38).

Vår studie har med öppenhet ämnat undersöka hur arbetet mot ungdomskriminalitet ser ut i vissa utsatta områden i Västerås och Eskilstuna. I enlighet med GT har vi undvikit att låsa oss fast vid en sorts datainsamling. Valet att använda GT som metodansats tillät oss att med öppenhet finna dolda mönster som sedan kunde teoretiseras för att därefter förklara sociala beteenden (Holton & Walsh, 2017, s. 30).

4.1 Grundad teori

GT kännetecknas av att man inte utgår från en redan förutfattad teoribildning och erfordrar inte att vår studie behöver styras av en särskild forskningsfråga (Holton & Walsh, 2017, s. 30). Grundad teori är en metod för att generera nya teorier induktivt. Den ger konkreta instruktioner om hur man går till väga med detta på ett effektivt och systematiskt sätt. Idén bakom GT är att om man lyckas generera en teori på korrekt sätt och därmed noggrant grundad i data, finns goda skäl att tro att den adekvat beskriver verkligheten. Syftet med metoden är att generera nya teorier, av den anledningen är den passande att använda inom relativt utforskade områden såsom *arbetet mot ungdomskriminalitet* i Västerås och Eskilstuna. GT används inom områden där mycket lite eller lite färdig teoribildning finns och där ny teoribildning behövs (Hartman, 2001, s. 9).

En grundad teori syftar inte till att redogöra fakta; den handlar om att generera sannolika påståenden gällande relationerna mellan olika begrepp. Ett begrepp är en samling hypoteser eller förslag vilka utvecklats från empiriska data (Glaser refererad i Holton & Walsh, 2017, s. 10). GT medför ett övergående perspektiv på en huvudangelägenhet i ett större fält, ett socialt beteende vilket klarlägger hur huvudangelägenheten processas, hanteras och slutligen löses upp (Holton & Walsh, 2017, s. 10). Begreppskapandet av data med hjälp av kodning och memos utgör grunden till en analys i enlighet med GT. Vi sökte efter upptäckten av dolda mönster av sociala beteenden som vidare kunde förklara huvudangelägenheten inom vårt intresseområde. GT fokuserar främst på huvudangelägenheten och det sociala beteendets latent mönster (Holton & Walsh, 2017, s. 76).

GT grundar sig på tre viktiga delar; emergens, den ständigt jämförande analysmetoden och teoretiskt urval (Holton & Walsh, 2017, s. 29–30). Nedan följer en redogörelse av vad dessa innebär.

4.1.1 Emergens

Emergens kan förklaras som uppkomsten av något och är ett centralt begrepp inom metodansatsen grundad teori. Den syftar till att vi som forskare ska vara både öppna och utforskande ute på forskningsfältet. Vi gav oss ut på fältet för att undersöka ett större område och tillät de som var aktivt engagerade inuti det valda fältet och deras huvudsakliga

angelägenheter vägleda uppkomsten av huvudangelägenheten. Begreppsskapandet av huvudangelägenheten utgjorde grunden för karakteriseringen av GT. Anledningen till detta förfarande är att den framträdande teorin ämnar visa vad det är som egentligen sker i stället för att inledningsvis bestämma vart fokus ska ligga, samt vad som är av relevans för individerna vår studie fokuserar på. Att ha förutfattade meningar som baseras på bland annat ens världssyn förekommer ofta, vilka kan påverka forskarens förmåga att se vad som faktiskt finns inom valt forskningsfält. Inom GT ville vi förhålla oss öppet till uppkomsten av huvudangelägenheten inom forskningsfältet, vilket innebar att vi behövde utveckla teoretisk känslighet (Holton & Walsh, 2017, s. 47).

Vi utvecklade teoretisk känslighet under genomförandet av undersökningen. Det betyder att vi behövde bli medvetna om insamlad datas innebörd. Medvetenheten hjälpte i sin tur oss att sätta det som var viktigt i fokus och genom det hitta data som bidrog till att gå vidare med att generera teorin (Hartman, 201, s. 97). Inom GT ses allt som data då vi inkluderade olika sorters data, vilket samtidigt minskade risken för att den data vi fann var vinklad utifrån ett visst perspektiv. Att vara öppen och utforskande när vi gick ut på fältet var viktigt för att begrepp skulle kunna uppstå otvingat; begrepp får inte uppstå genom förutfattad eller påtvingad data (Holton & Walsh, 2017, s. 31). Vi utgick inte från det vi redan visste och fortsatte studera datamaterialet, generera olika begrepp samt göra ständiga jämförelser mellan olika data (Glaser, 2010, s. 97). Genom studien höll vi emergensen i beaktning genom att inte läsa eller låta oss påverkas av teorier och tidigare gjord forskning inom det område vi undersökte innan vi genomförde vår undersökning. Utforskning och uppkomsten av teorin som data genererar, oavsett vilken data det handlar om behöver därför vara i fokus (Holton & Walsh, 2017, s. 31).

4.1.2 Den ständigt jämförande analysmetoden

Vi började omgående med den ständigt jämförande analysmetoden genom insamlandet av vår första data (Glaser, 2010, s. 155). Inom GT förs analysen genom alla stadier av studien, därav namnet ständigt jämförande analys. Genom att vi analyserade data efter varje datainsamlingstillfälle kunde vi utföra teoretiska urval utan att de tvingades på datainsamlingen. Genom jämförandet av indikatorer med varandra nyanserades vår studie och abstraktionsnivån höjdes utan att resultatet blev framtvingat. Målet med analysen var inte att tolka eller att ge mening, utan endast att beskriva det som samlats in, detta gjordes genom att noggrant läsa insamlade data med målet att upptäcka olika kategorier. Analysen bestod utav att jämföra data med data, begrepp med data, och kategorier med begrepp via indikatorer. Analysen avslutades när vidare analys inte bildade något nytt, *teoretisk mättnad* hade då blivit uppnådd, teoretisk mättnad innebar att vår studie kunde gå vidare till nästa steg i metoden. Analysen är inte ute efter att bekräfta utan syftar till att skapa nya idéer (Holton & Walsh, 2017, s. 34–36).

4.1.3 Kodning

Kodning i grundad teori skedde genom att vi fann relationer i datamaterialet. Det finns teoretiska och faktiska koder. De faktiska koderna rör sig kring datamaterialet och är vad som formade de begrepp och kategorier som vår studie använde sig av för att finna underliggande mönster i området som undersöktes. Denna typ av kodning skedde i det tidiga stadiet av studien. De teoretiska koderna skedde i det senare skedet när kategorier och begrepp redan hade framträtt genom materialet. Den teoretiska kodningen användes genom att relatera studiens kategorier och begrepp med varandra, med målet att införa dem i vår studies teori (Hartman, 2001, s. 80)

När vi genomfört vår kodning eftersöktes olika fraser eller ord som beskrev fenomen, dessa fenomen agerade som indikatorer till olika begrepp. Det skedde systematiskt för att inte tvinga begrepp på materialet. Genom att vi jämförde fenomen med varandra där flera indikatorer pekade på samma sak formades därefter våra kategorier (Hartman, 2001, s. 80). I studiens öppna fas handlade det om att finna så många kategorier som möjligt och att inte relatera kategorierna till varandra. Vi valde sedan en av kategorierna till att vara studiens kärnkategori för att avsluta den öppna fasen. I den selektiva fasen avgränsades studien genom kärnkategorin, de kategorier som inte relaterade till kärnkategorin gallrades bort. I den teoretiska fasen tillämpades den teoretiska kodningen, här relaterades de olika kategorierna till varandra för att skapa studiens teori, teorin relaterades även till redan etablerade teorier (Hartman, 2001, s. 82–83). I den öppna fasen användes öppen kodning, det innebar att vi läste datamaterialet för att finna olika incidenter som pekade mot begrepp, dessa markerades för att kunna finna mönster och skapa kategorier. Genom noggrann läsning försäkrades därefter begreppen som relevanta och vi undvek att missa viktiga delar av materialet. Det var även viktigt att vi inte antog vilka delar av materialet som kunde komma att bli relevanta (Holton & Walsh, 2017, s. 81–83).

4.1.4 Memos

Memos är anteckningar och stödord man för om data och datas relationer mellan olika kategorier (Holton & Walsh, 2017, s. 36). För att vi skulle upptäcka en teori var utvecklandet av teoretiska idéer nödvändigt. Våra idéer skrevs ned på teoretiska minnesartiklar eller memos, som sedan sorterades. Under detta arbete växte teorin fram. Teorin genererades i skrivandet av memos och inte i kodandet. De insamlade idéerna i memos ligger till grund för en begreppsligt utarbetad teori. De teoretiska idéerna uppstod ur arbetet med olika koder och hjälpte samtidigt till att guida vårt arbete till nästa moment. Med memos ville vi noggrant hantera och bevara idéer för att ta vara på sådana som verkare bra men även sälla bort de som ansågs mindre bra. Syftet var att vi inte skulle fastna i det som GT kritiserar den allmänt rådande forskningen för; forskarens försök att verifiera en hypotes och ofrivilligt bortse från det som säger emot den. Memos och bearbetningen av memos har av den anledningen en

viktig roll inom GT (Hartman, 2001, s. 84). Minnesanteckningar eller memos skrevs kort efter att vi börjat koda. Användningen utav memos fortsatte sedan under hela studiens gång (Hartman, 2001, s. 87).

4.1.5 Teoretiskt urval

Teoretiskt urval tillämpas inom GT och är den främsta drivkraften för datainsamling, kodning och analys av data. Den styrs av den framväxande teorin samtidigt som den även styr dess fortsatta framväxande (Glaser, 2010, s. 173). Syftet med teoretiskt urval är att systematiskt hitta kategorier, egenskaper och kopplingar mellan kategorier i datamaterialet. Det är en viss typ av urvalsmetod för att samla data där urvalet kontinuerligt bestäms genom undersökningen och inte inledningsvis. Därefter jämförs de grupper som väljs med varandra och benämns av den anledningen som jämförelsegrupper. Detta sätt att välja jämförelsegrupper gjorde det möjligt för oss att utse grupper som kunde bidra med mest relevanta data. Vi gjorde det teoretiska urvalet utifrån teoretiska överväganden som var grundade i redan insamlade data. Det innebar även att urvalet kom att vara grundligt genomtänkt och flexibelt (Hartman, 2001, s. 67–68).

Glaser & Strauss (refererad i Holton & Walsh, 2017, s. 37) beskriver det teoretiska urvalet som att man samlar; kodar och analyserar data, för att sedan avgöra vilka data man väljer att vidare samla samt vart man hittar data i syfte att utveckla den framväxande teorin. Det teoretiska urvalet separeras inte från kodning eller analys i syfte att verka effektivt. Teoretiskt urval hjälpte till att förfina definitionen av begreppen och deras egenskaper på ett fördelaktigare sätt, vilket gav oss möjlighet att testa möjliga teoretiska förslag till vår studie (Holton & Walsh, 2017, s. 38).

För att vi skulle ha möjlighet att göra ett korrekt urval använde vi oss utav två teoretiska kriterier; *ändamål och relevans*. Ändamål handlar om att datamaterialet ger oss information om kategorier, deras egenskaper och relationer mellan de. Vilket ändamålet sedan är har sin grund vart i undersökningen vi befinner oss i. I den öppna fasen var ändamålet exempelvis att upptäcka många kategorier, medan vi i den selektiva fasen ville sortera bort vissa kategorier för att därefter bestämma de kvarstående kategoriernas egenskaper. I den teoretiska fasen som även är den sista, blev ändamålet att förena kategorierna i en teori genom att hitta samband mellan dem. Inför varje fas görs med andra ord ett nytt urval där man fokuserar på olika saker. Relevans handlar om att de egenskaper som kategorierna och sambanden mellan kategorierna har är betydelsefulla i förhållande till det som studeras. Dessa utgör även grunden för den framväxande teorin (Hartman, 2001, s. 70–71). Inom GT kan det vara fördelaktigt att intervjua samma deltagare på nytt vilket vi även gjorde. Att göra det kan tillföra ett betydelsefullt djup i uppkomsten av begreppsskapandet. Det kan även tillföra en bredd som är likvärdig med flera intervjuer med olika deltagare (Holton & Walsh, 2017:67).

4.1.6 Fältanteckningar

Enligt Glaser (2010, s. 128) är inspelningar av intervjuer inte nödvändiga; de blockerar den egna växande kreativiteten. Han menar att GT ökar tilliten forskaren har till den egna kreativiteten. Att skriva fältanteckningar hjälper oss att inleda begreppsskapandet inför att vara ute på fältet och är också behjälpligt när vi söker efter att finna huvudangelägenheten. Vi skriver ner korta anteckningar som sedan utarbetas mer detaljerat, därefter kodas och utvecklas anteckningarna med hjälp av memos. Kodning av fältanteckningar gör det möjligt för oss att behålla fokus på vad som egentligen händer i det större området; det som ser ut att vara huvudangelägenheten (Holton & Walsh, 2017, s. 81–82).

Att använda sig utav fältanteckningar är essentiellt inom GT. Fältanteckningar bidrar till att fånga upp olika händelser som exempelvis erfarenheter, berättelser och skvaller som vidare skapar beteendemönster som i sin tur hjälper till att förklara vad som händer inom det valda intresseområdet (Holton & Walsh, 2017, s. 70–71).

4.2 Genomförande

I detta kapitel kommer vi att redovisa hur vi har gått till väga för att genomföra studien. Genomförandet består av tre faser, öppna fasen; selektiva fasen och teoretiska fasen. I varje fas beskrivs hur vi har tänkt och genomfört i det teoretiska urvalet; datainsamlingen och analysen.

4.2.1 Öppna fasen

Urval

Vid ingången till den öppna fasen hade vi ingen bestämd forskningsfråga utan utgick från vårt intresseområde *arbetet mot ungdomskriminalitet*. Vi valde att rikta in oss på Västerås och Eskilstuna, detta av anledningen att städerna är relativt lika till mängden invånare och båda städerna har problem med kriminalitet. Vi valde även städerna av anledningen att vi är bosatta i varsin av städerna och känner till dem väl, med anledning av den givna tidsramen för studien var det av behov att välja städer vi redan kände till, då det hade kostat mer resurser och tid att välja två okända städer. Det har även varit aktiv våldskriminalitet i städerna på senare tid. För att nå studiedeltagare tog vi först kontakt med Västerås stad, vi blev därigenom hänvisade till en trygghetssamordnare i Västerås. Vi genomförde ett samtal över zoom med denna trygghetssamordnare för att ge en klarare bild av det arbete vi planerade att genomföra. Vi bestämde då tillsammans att kontakta en trygghetssamordnare som verkar i ett av Västerås utsatta områden, vi bokade in en intervju med denna person. På grund av omständigheter kunde denna person inte träffa oss fören två veckor efter vår önskvärda tid. Därav valde vi att etablera kontakt med Eskilstuna kommun och ett par av deras samordnare som arbetar med

frågor kring ungdomskriminalitet, vi bokade in intervjuer med dessa två redan veckan därpå och utförde dem på samma dag. Under denna fas är vi öppna för all typ av data, men för att avgränsa studien så riktade vi in oss på samordnare inom området ungdomskriminalitet, då vi ansåg att de var av mest relevans för studien. Vi kontaktade därefter den trygghetsamordnare vi först pratade med och bokade in en intervju. Genom intervjuer upptäckte vi att viktiga aspekter inom det området vi undersöker var *samarbete*, *familj* och *tillit*. För att kunna undersöka dessa faktorer djupare valde vi att kontakta en stadsutvecklare som arbetar vid ett bostadsföretag, en koordinator på familjecentrum i Västerås och en individ som arbetar med risk och säkerhetsfaktorer på fältet i Eskilstuna.

Datainsamling

Datainsamlingen i den öppna fasen bestod av sammanlagt sju intervjuer med olika deltagare. Varje intervju pågick i cirka 1–1,5h, där de tre första intervjuerna hölls med trygghetsamordnare på deras arbetsplatser i kontorsmiljö eller konferensrum. De första två gjordes i centrala Eskilstuna under samma dag med några timmars mellanrum men på skilda platser. Den tredje hölls i centrala Västerås veckan därpå. Den fjärde intervjun gjordes digitalt via zoom med en individ som arbetar med risk och säkerhetsfaktorer på fältet med anledning av att deltagaren själv föreslog det och hade möjlighet att med kort varsel tacka ja och medverka i studien. Intervju nummer fem hölls återigen i Västerås i kontorsmiljö och med den individ vi kommit i kontakt med under intervju nummer tre. Den sjätte intervjun skiljde sig åt från de andra med anledning av att den hölls i ett av Västerås utsatta områden som låg en bit utanför stan. Vi fick träffa en trygghetsamordnare och en praktikant på ett medborgarkontor som också var deras arbetsplats. Inför och under vårt besök fick vi möjlighet att bekanta oss med området och medborgarkontoret och dess mångfald.

Under intervjuerna i den öppna fasen har vi fört fältanteckningar. Vi skrev fältanteckningarna individuellt i varsitt block i form av exempelvis stödord eller kortare meningar. Sådant som verkade viktigt och upprepades av deltagarna strök vi under eller ringade in. Under intervjutillfällena var vi båda engagerade i samtalen, vi började med att presentera oss själva och berätta lite om vårt intresseområde: *arbetet mot ungdomskriminalitet*. Därefter förklarade vi att vi med öppenhet ämnar undersöka detta ämne och tillät deltagarna att prata fritt om sitt arbete. Detta resulterade i att deltagarna kunde prata i längre stunder utan att vi avbröt dem.

Analys

Efter varje datainsamlingstillfälle kodade vi våra fältanteckningar genom att först noggrant läsa igenom dem, genom detta kunde vi finna de delarna av det insamlade materialet som var relevanta för studien. Den data vi tyckte var relevant markerade vi med en överstrykningspenna. Därefter förde vi in den data som var relevant i ett Excel dokument, genom indikatorer kopplade vi vår data till begrepp. Genom kodningen började vi se ett mönster formas, vi började känna igen data och vissa saker återkom ofta. Vi genomförde detta

varje gång vi samlade in nya data, genom att göra detta och relatera de olika begreppen med varandra, tillät det oss att forma kategorier utan att tvinga dem på vår data. Under analysen noterade vi ner potentiella hypoteser för att hjälpa oss bilda vår framtida teori. Genom analysen fanns det en kategori som återkom genom all data vilket var *förebyggande arbete*, det relaterade till majoriteten av de kategorier som upptäcktes och blev studiens kärnkategori. Vi fann även studiens huvudangelägenhet som är *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar*, det genomsyrade hela studien och återkom som det stora problemet på det området vi undersöker. Vi kände att vi hade mättat antalet kategorier och övergick till den selektiva fasen

4.2.2 Selektiva fasen

Urval

När vi påbörjade den selektiva fasen hade vi funnit vår kärnkategori *förebyggande arbete*, vår huvudangelägenhet *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar* och våra kategorier. Vi hade format teoretisk känslighet och det teoretiska urvalet gjordes baserat på de kategorier vi inte ansåg var mättade. Då vi under våra intervjuer hade hållit dem öppna så ansåg vi att det fanns mer information att hämta från våra tidigare datakällor. Genom urvalet valde vi ut tre personer att återanvända som datakällor och intervjuar igen, det var en trygghetssamordnare i Västerås och två trygghetssamordnare i Eskilstuna. De valdes ut då de hade gett relevant information om de kategorier som ännu inte var mättade och vi ansåg att de hade mer relevant data att bidra med. Den individ vi valde att intervjuar igen i Västerås och en av de vi valde att intervjuar i Eskilstuna, arbetade med majoriteten av de organisationer och verksamheter som är delaktiga i arbetet för att minska kriminaliteten bland barn och ungdomar. De besitter därför mycket kunskap om området i helhet och var kapabla till att bidra med den data vi saknade. Den sista personen vi valde att intervjuar i den selektiva fasen var en individ som jobbar med aktiviteter och fritid för barn och ungdomar och besitter mycket kunskap om tillit, aktiviteter och att bygga relationer vilket är väldigt relevanta kategorier för vår studie.

Datainsamling

Datainsamlingen i den selektiva fasen bestod av tre intervjuer med deltagare vi tidigare använt oss av i den öppna fasen. De två första intervjuerna hölls på deltagarnas arbetsplatser precis som vid första tillfället och pågick i ca 1h. Den ena gjordes i Västerås och den andra i Eskilstuna. Den tredje intervjun gjordes via telefonsamtal då deltagaren inte hade möjlighet att delta via zoom som vi initialt hade bestämt då en faktisk träff på dennes arbetsplats inte var möjlig. Den tredje intervjun skilde sig också åt från de andra två med anledning av att den genomfördes på ca 30 min då deltagaren inte hade tid att ställa upp på en längre intervju. Samtliga deltagare bestod av trygghetssamordnare.

Under intervjuerna i denna fas har vi fortsatt att föra fältanteckningar i enlighet med GT. Vi märkte hur vi med tiden blev bättre och bättre på att under intervjuerna skriva fältanteckningar. De senare intervjuerna blev mer begreppsligt täta i jämförelse med de tidiga fältanteckningarna, detta följde naturligt och automatiskt (Glaser, 2010, s. 128). Precis som i den öppna fasen har vi antecknat individuellt i varsitt block och fortsatt med att skriva stödord och meningar. Vi har även fortsatt med att stryka under eller ringa in sådant som verkade viktigt och som togs upp mer än en gång under intervjuerna. Ingen presentation av oss och studien behövs under dessa intervjuer då vi redan bekantat oss med deltagarna i den första omgången av intervjuer. Vi förklarade däremot att vi nu skulle trycka mer på vissa saker som vi märkt varit återkommande och känts viktiga och inte låta intervjun vara lika öppen som i den öppna fasen. Deltagarna pratade fortfarande öppet men vi riktade intervjun genom att ställa frågor som var relevanta för att mäta våra kategorier.

Analys

Då vi nu hade funnit vår kärnkategori och huvudangelägenhet började vi utforma studien efter dem. Vi började med att gallra bort de kategorier som inte var relaterade till kärnkategorin. Efter vi gjorde det hade vi kvar 18 kategorier exkluderande kärnkategorin ansåg vi att det var för många. Vi började då kolla på vilka kategorier som liknar varandra eller kan ingå i samma kategori för att minska antalet kategorier. Vi lyckades därigenom minska antalet kategorier till åtta. Målet i den selektiva fasen är att de kategorier som kvarstår skall vara mättade vilket vi lyckades med genom att efter varje genomför datainsamling koda materialet och undersöka ifall det uppkommer något nytt. När vi hade genomfört de tre intervjuerna och kodat materialet märkte vi att inget nytt framkom när vi hade genomfört och kodat den sista intervjun med det redan existerande materialet. Vi ansåg därmed att vi hade uppnått teoretisk mättnad för studiens alla kategorier.

4.2.3 Teoretiska fasen

Urval

Vid ingången till den teoretiska fasen hade vi mättat vår huvudangelägenhet *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar*; vår kärnkategori *förebyggande arbete* och våra kategorier som var relaterade till kärnkategorin. Vi ansåg att vi hade tillräckligt med data från de intervjuer vi tidigare gjort för att kunna forma vår teori, därav genomfördes inga fler intervjuer. För att utveckla teorin vidare använde vi oss utav tidigare forskning. Urvalet av tidigare forskning gjordes baserat på studiens resultat, vi valde därigenom ut fyra teman som var relevant för studien.

Datainsamling

När vi påbörjade den teoretiska fasen ansåg vi att kvaliteten på den data vi tidigare samlat in var av hög kvalitet, vi hade även uppnått teoretisk mättnad på den data vi redan hade. Därmed genomfördes ingen vidare datainsamling i form av intervjuer. Vi samlade dock in mer data i form av tidigare forskning. Det gjordes genom databaserna Primo, Sociological abstracts och Swepub. Vi använde nyckelord för att få fram vetenskapligt granskade artiklar och läste abstract, inledning och resultat, därefter valde vi ut de artiklar som var mest relevanta för den studie vi genomfört.

Analys

Vid genomförd analys i den teoretiska fasen relaterade vi varje kategori med varandra, genom att göra det kunde vi se ett tydligt mönster formas. Vi märkte att öka *tillit* relaterades starkt till att *bygga relationer* och att *aktiviteter* var starkt relaterad till att öka *tillit* och *bygga relationer*. *Familj* hade stark relevans till *våldsprevention* och *trygghet*. *Långsiktighet* hade relation till samtliga kategorier, men relationen var inte lika stark som kategoriernas relation till *förebyggande arbete*. *Samarbete* stod som ensam kategori men fortfarande relaterande till *förebyggande arbete*. Vad vi märkte var att det inte finns en sak som behöver fokus, utan att alla aspekterna är viktiga på sina egna sätt. Vad vi även såg var att det fanns skillnader mellan hur Eskilstuna kommun och Västerås stad arbetade för att minska kriminaliteten bland ungdomar. Exempel på hur det skiljer sig mellan städerna är att Eskilstuna kommun fokuserar mycket på kartläggning och att skicka resurser dit det behövs. Västerås stad arbetar lokalt och stärker upp stadsdelarna med det som varje individuell stadsdel behöver. Vi använde även tidigare forskning för att relatera denna studies resultat med det resultat som framgick genom den tidigare forskningen, därefter utvecklade vi vidare vår teori och kunde ge mer förklaring till det vi funnit.

4.3 Etik

Att forska är både viktigt och nödvändigt för utvecklingen av individer och samhället. Av den anledningen har samhället och dess medlemmar ett berättigat krav på att man ska bedriva forskning. Det är också ett krav att den forskningen ska fokusera på relevanta frågor samt att den håller en kvalitet som är hög. Detta krav kallas för forskningskravet och innebär att man utvecklar och fördjupar de kunskaper som finns tillgängliga och förbättrar metoder. Samtidigt har samhällets medlemmar ett berättigat krav på skydd gentemot otillbörlig insyn i deras livsförhållanden. Man får inte utsätta individer för vare sig psykisk eller fysisk skada. Man får heller inte utsätta individer för kränkning eller förödmjukelse. Detta krav kallas för individskyddskravet och är en obestridlig utgångspunkt för forskningsetiska överväganden. Viktigt att nämna är att varken forskningskravet eller individskyddskravet är absoluta; de måste alltid vägas mot varandra (Vetenskapsrådet, 2002, s. 5). I vår studie vägde vi dessa två krav mot varandra för att kunna bidra till forskningen utan att utsätta studiens deltagare för fara.

Informationskravet innefattar den informationen som en studiedeltagare behöver få tillgång till innan intervjun genomförs. Det ingår att informera studiedeltagaren om att intervjun är frivillig och att denne kan avbryta intervjun när den vill, deltagaren behöver innan intervjun även bli informerad om studiens syfte och vad informationen skall användas till. Innan varje intervjutillfälle inledde vi kontakt med studiedeltagaren över email. Genom emailkontakten informerade vi informanten om vad vår studie handlade om, vilken typ av information vi eftersökte och varför informanten var viktig för just vår studie. I början av varje intervju informerade vi igen informanten om vad studien handlar om och vilken typ av information vi eftersökte. De informanter vi använde oss utav var alla offentliga tjänstemän; den information vi eftersökte var inte av känslig karaktär och intervjuerna var av öppen karaktär där vi bara ställde följdfrågor på det de sade, utan lät informanterna själva berätta om deras upplevelser. Därav gjorde vi avvägandet att det inte var nödvändigt att informera informanterna om att de kunde avbryta intervjun när de ville, men om vi märkte att informanten blev känslomässig så skulle vi själva avbryta intervjun (Vetenskapsrådet, s. 2002, s. 7).

Samtyckeskravet innebär att man som deltagare i en undersökning själv innehar rätten att bestämma över sin medverkan. Mer konkret innebär det att vi som forskare inhämtar uppgiftslämnarens samt undersökningsdeltagares samtycke för att delta i studien. I särskilda fall inhämtar man samtycke från en förälder eller vårdnadshavare, exempelvis om de man undersöker är under 15 år gamla och undersökning kan vara av etiskt känslig natur. Vid emailkontakten med informanterna har vi frågat ifall de ville vara med och medverka i vår studie; deltagarna tackade ja. Då samtliga deltagare var över 15 år fanns inget skäl till att inhämta samtycke från vårdnadshavare (Vetenskapsrådet, 2002, s. 9).

Nyttjandekravet handlar om att insamlade uppgifter om enskilda personer endast får användas för forskningsändamål; de får varken användas eller utlånas för syften som inte är vetenskapliga eller för kommersiellt bruk. Personuppgifter man insamlar för forskningsändamål får enbart doneras eller lånas ut till andra forskare som också tar på sig förpliktelserna gentemot uppgiftslämnare eller försökspersoner som de forskare som initialt samlat in materialet. I enlighet med nyttjandekravet har vi endast använt deltagarnas uppgifter till vår studie. Det finns heller inget skäl för oss att använda deras uppgifter för icke-vetenskapliga syften (Vetenskapsrådet, 2002, s. 14).

Konfidentialitetskravet innebär att utomstående inte skall kunna identifiera studiens deltagare ifall den information som utges är av känslig karaktär eller om deltagaren kan ta skada utav att bli identifierad. Det innefattar även att information som utgör mer skada än nytta inte skall delges i studiens redovisning. Det innefattar även att förvara den personliga information och den informationen som delges på ett sätt som utomstående inte kan ta del av (Vetenskapsrådet, 2002, s. 12). De informanter vi intervjuade i studien är offentliga tjänstemän och deras personuppgifter finns offentligt. Den information som delgavs under intervjuerna är inte av känslig karaktär, därmed ansåg vi det inte vara av stor etisk vikt att hålla informanterna som anonyma. Men att beskriva exakt vilka informanterna är ansågs inte enligt oss vara något som skulle bidra till resultatet och valde därför att hålla informanterna som anonyma med undantag för att vi beskrev vilken typ av arbetsposition de har. Under intervjuerna delgavs namn på utsatta områden, vi ansåg att det skulle kunna skada områdena

mer än vad det skulle bidra till resultaten om vi angav vilka dessa områden var; därmed valde vi att inte nämna vilka dessa områden var.

5 RESULTAT

I följande redogörelse av de resultat vi funnit, inleder vi med att beskriva huvudangelägenheten som är *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar*. Därefter beskriver vi kärnkategorin som är *förebyggande arbete*. Utöver dessa beskrivs även de övriga kategorierna och deras relationer till kärnkategorin. De övriga kategorierna är *öka tillit, samarbete, bygga relationer, långsiktighet, trygghet, våldsprevention, familj och aktiviteter*.

5.1 Huvudangelägenhet

Den huvudangelägenhet som har uppenbarats sig i datamaterialet är *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar*. Det är något som ibland sades rakt ut av informanterna och andra gånger var det underförstått. Genom bearbetning av data så var det underliggande temat konstant att ungdomar och barn baserat på olika faktorer ligger i riskzonen att hamna i kriminalitet. När vi inledde studien hade vi en öppen inställning och hade ingen förförståelse om vad vi trodde att vi skulle finna. Men efter bara några intervjuer började det klarna för oss att det rådande problemet var just att den mängd ungdomar och barn som drar sig till kriminaliteten håller på att öka. Även om det skiljer sig i hur Eskilstuna kommun och Västerås stad arbetar mot problemet så bistår fortfarande att de båda upplever samma problem.

Både vid intervjuerna med informanter från Västerås stad och Eskilstuna kommun pratade de om förebyggande arbete som våldsprevention för att minska risken att de hamnar i kriminalitet eller att öka tryggheten för att minska utanförskapet så att de inte drar sig till kriminaliteten för att hitta en samhörighet. De pratade om att ekonomiska faktorer ökar chansen att barn drar sig till kriminaliteten och att de anordnar aktiviteter för att minska antalet ungdomar som rör sig i kriminella kretsar. Det handlade om att öka tilliten till myndigheter så att föräldrar vågar söka hjälp ifall deras barn håller på att hamna i kriminalitet eller att utbilda föräldrarna så att de kan upptäcka faktorer som pekar på att deras barn är i riskzonen. Det handlade även om att arbeta med barnen tidigt så att de får en bra värdegrund och inte hamnar i kriminaliteten i framtiden. Allt det arbetet som görs med barn och ungdomar är alltså för att minska antalet barn och ungdomar som ingår i kriminaliteten och även det centrala problemet på området.

5.2 Kärnkategorin

I datamaterialet fann vi att *förebyggande arbete* var en kategori som var mer viktig än de övriga och som genomgående stod i centrum. Samtliga informanter som studien baseras på; som alla på något sätt arbetar mot att minska ungdomskriminalitet i Eskilstuna kommun och Västerås stad; återkom gång på gång till det förebyggande arbetet som görs. Informanterna arbetar med syfte att minska ungdomskriminaliteten på olika sätt, dessa sätt har gemensamt att man har en preventiv utgångspunkt. Man arbetar exempelvis med att öka tilliten till myndigheter och unga individers tillit till föräldrar, vilket informanterna menar är att förebygga en framtid som kriminell där man tar lagen i egna händer och inte respekterar lagar och normer. Man fokuserar också på samarbeten mellan olika myndigheter, verksamheter och familjer. Samarbetet tror man kan bidra till att hjälpa och stötta utsatta barn och ungdomar, där en gemensam planering och insatser från flera håll i tidigt skede kan fånga upp individer i riskzon innan de äntrar ett liv som kriminell. Tillsammans utgör dessa och andra angreppssätt ett förebyggande arbete med syfte att minska kriminaliteten i våra samhällen.

Egenskaperna som kärnkategorin har är *förebyggande arbete i kontrast till åtgärder* och *varför informanterna tror mer på förebyggande åtgärder*. Egenskaperna beskriver hur arbetet mot ungdomskriminalitet i Eskilstuna kommun och Västerås stad ser ut; man arbetar kontinuerligt med att förebygga det. Den första egenskapen handlar om att man föredrar att arbeta förebyggande mot kriminalitet snarare än att fokusera på åtgärder när skadan redan skett. Den andra egenskapen handlar om att informanterna studien baseras tror mer på att det långsiktiga förebyggande arbetet kommer att ge bättre resultat i slutändan.

Förebyggande arbete i kontrast till åtgärder syns tydligt när informanterna nämner hur de arbetar i mycket större utsträckning med att motverka att unga individer hamnar snett. Man kartlägger brott och får en bättre bild av vart det är otryggt att befinna sig. Därefter arbetar man med dessa områden för att skapa levande stadsdelar där man kan känna sig trygg. Flera informanter berättar hur man tidigt arbetar med barn och föräldrar i utsatta områden i syfte att utbilda, ge stöd och erbjuda aktiviteter i förebyggande syfte. Denna egenskap handlar om att se till helheten. Man fokuserar på "hela barnet, hela dagen, hela året" förklarar en informant. Det innebär att man arbetar med familjen, skolan och fritidsverksamheter när det kommer till barn i riskzon redan innan något går snett.

Den andra egenskapen *varför informanterna tror mer på förebyggande åtgärder* handlar om att man insett att kortsiktiga lösningar i Eskilstuna kommun och Västerås stad inte gett resultat när det kommer till problemet med kriminalitet. Förebyggande åtgärder är mer tidskrävande och kräver tålamod, samarbete och resurser menar en informant. Man arbetar aktivt med att på olika sätt förebygga att unga individer hamnar i kriminalitet, där man sett att drastiska åtgärder som är tillfälliga inte gjort någon skillnad i det stora hela. Det går inte att göra som man alltid gjort utan man bör hitta nya arbetssätt för att tackla detta växande

problem förklarar en annan informant. Tidigare metoder fungerar inte längre då brotten blivit allt grövre, mer frekventa och innefattar allt yngre individer fortsätter informanten.

5.3 Underkategorier

Nedan följer en presentation av sammanlagt åtta underkategorier; *öka tillit, samarbete, bygga relationer, långsiktighet, trygghet, våldsprevention, familj och aktiviteter*. Varje underkategori presenteras med en kortare beskrivning av densamma, därefter följer en mer detaljerad beskrivning.

5.3.1 Öka tillit

Den första kategorin som vi hittade i materialet var *öka tillit*, det är något som framgick genom hela studiens datamaterial. Att definiera tillit som en sak är svårt då det kan vara olika för varje person, men i detta fall syftar vi på tilliten till myndigheter samt barn och ungdomars tillit till sina föräldrar och hur Eskilstuna kommun och Västerås stad arbetar för att öka den tilliten.

Hur arbetet för att öka tilliten går till ser lite annorlunda ut i Eskilstuna och i Västerås. I Eskilstuna läggs mycket fokus på just barn och ungdomar, de arbetar med risk- och skyddsfaktorer. Riskfaktorer handlar om beteenden som anses leda till kriminalitet och skyddsfaktorer handlar om att implementera åtgärder som skyddar barn och ungdomar från att hamna i situationer som kan leda till kriminella kontakter eller beteenden. Det primära området där skyddsfaktorer implementeras är i skolan och på fritidsgårdar. En skyddsåtgärd som implementeras är våldsprevention och en annan är att utföra aktiviteter. Om ett barn eller en ungdom uppvisar riskfaktorer i skolan eller på fritidsgårdar erbjuder socialtjänsten hjälp till denne, antingen till barnet direkt eller via föräldrarna. Men det har funnits problem med att erbjuda denna hjälp, det saknas ofta tillit till myndigheter och speciellt socialtjänsten. För att öka tilliten till socialtjänsten har de implementerat det Mobila samverkarteamet, teamet består av 32 individer; 16 fritidsledare som arbetar på fältet med ungdomar och föräldrar; 16 socialekreterare som jobbar på kontor och fattar beslut. Fritidsledarna håller hög närvaro på fältet; lär känna ungdomarna och föräldrarna till ungdomarna utan att introducera sig med att vara från socialtjänsten, vilket är stigmatiserat bland civilbefolkningen. När de senare erbjuder hjälp; kommer det inte från socialtjänsten utan från den person som har lyckats bilda en relation med individerna. På detta sätt avdramatiserar de socialtjänsten och ökar i sin tur tilliten till myndigheten.

I Västerås arbetar de lite annorlunda gällande tillit, fokus ligger på att bygga relationer med civilsamhället i de områden som anses vara utsatta. Genom att bygga medborgarkontor i dessa stadsdelar kan trygghetssamordnare finnas närmre till hands för de som bor i stadsdelarna.

Trygghetssamordnaren spelar enligt de vi intervjuat en väsentlig roll i tillitsskapande då de arbetar tillsammans med de boende för att främja deras område. Trygghetssamordnaren tar ofta inte eget initiativ för att utveckla stadsdelen utan agerar som en mellanhand mellan civilsamhället och Västerås stad. Lokalbefolkningen ville starta en sy klubb för att kunna laga sina barns kläder, då ordnade trygghetssamordnaren symaskiner; någon som kan lära dem sy och en lokal åt de som ville lära sig att sy i området. I de flesta fallen så är de boende villiga att betala för verksamheten själva. På detta sätt känner sig de boende sedda och hörda av staden vilket bidrar till att öka tilliten hos civilbefolkningen.

En faktor som bidrar till bristande tillit enligt informanterna är att det ofta råder brist på kunskap bland civilbefolkningen, det innebär att många personer ofta inte är medvetna om vad det är myndigheter som socialtjänsten faktiskt gör. Genom ryktesspridning har det skapats en bild av att socialtjänsten är ute efter att ta barn från deras familjer. Detta har eldats på genom en desinformationskampanj i form av en realistisk broschyr. Det både Västerås stad och Eskilstuna kommun gör för att motverka detta är att informera befolkning med korrekt information, de har varit transparenta med vad de gör och hur det går till. Genom att göra det blir befolkning medvetna om vad som faktiskt händer och tilliten till myndigheter ökar. Då ungdomarnas föräldrar får ökad tillit till socialtjänsten; vågar de söka efter hjälp hos socialtjänsten när det är i behov av den eller när de märker att deras barn har hamnat i riskzon. Det som också görs för att öka kunskapen är att hjälpa individer med att betala räkningar och hjälpa till med vart individerna skall vända sig när de är i behov av att söka hjälp. En annan bidragande faktor till ökad ungdomskriminalitet är att barn och ungdomar saknar tillit till sina föräldrar, om deras föräldrar inte arbetar och har ekonomiska problem så kan de ofta dras till kriminaliteten på grund av att deras föräldrar inte jobbar och förstår inte varför de själva ska jobba, eller så känner de att de behöver bidra ekonomiskt hemma genom kriminella handlingar. Vad Västerås stad och Eskilstuna kommun gör för att öka den tilliten är att hjälpa föräldrarna till att skapa en egen försörjning i stället för att de skall vara beroende av olika bidrag. Att öka tillit är inget som kommer lösa kriminaliteten bland ungdomar direkt utan agerar som en förebyggande åtgärd för att minska antalet ungdomar och barn som äntrar kriminaliteten.

5.3.2 Samarbete

Den andra kategorin vi hittade i datamaterialet var *samarbete*. Att samarbeta handlar i detta fall om att arbeta tillsammans med syfte att minska ungdomskriminalitet i Eskilstuna kommun och Västerås stad. Samarbetet kan vara mellan föräldrar och myndigheter såsom skolan eller socialtjänsten, men också mellan olika myndigheter. Samarbete finns även mellan olika aktörer och verksamheter i utsatta områden. Man arbetar tillsammans med syfte att förebygga kriminalitet och menar att det krävs insatser som innefattar gemensam planering för att nå resultat berättar en informant.

I Eskilstuna har man ett samarbete som kallas för SSPF; skola, socialtjänst, polis och fritid. SSPF samverkan är en nationell modell; ett brottsförebyggande arbete på universell, selektiv eller individuell nivå berättar en informant. Man fokuserar på ungdomskriminalitet och drogmissbruk. SSPF skiljer sig lite mellan olika kommuner, man anpassar sig efter lokala förutsättningar. Det gemensamma är att man vanligtvis arbetar med barn och unga upp till 18 år, men i vissa fall kan det även innefatta individer som är äldre. I en intervju förklarar en informant hur individer blir som föremål för en SSPF insats är sådana som väckt oro i omgivningen. Familjen eller skolan kan ha uppmärksammat något oroväckande, även polisen eller en fritidsverksamhet kan vara de som reagerat. Man utgår från att individen befinner sig i en riskzon för att utvecklas åt ett negativt håll, alternativt att individen redan har ett beteende som inte överensstämmer med de normer och regler som finns i det svenska samhället berättar samma informant. Samarbetet mellan de som ingår SSPF är inget mål i sig, det är något som man strävar efter att behålla och fortsätta med tills vidare. Flera informanter nämner SSPF, en berättar hur man är medveten om att ingen enstaka individ eller myndighet kan lösa allt utan att det krävs även ett samarbete med civilsamhället för att nå resultat. Samarbetet är inget som kostar pengar förklarar en informant, det är däremot tidskrävande. Man saknar ett samarbete med elevhälsan; skolkuratorer och skolsköterskor. Ett samarbete med BUP (Barn och ungdomspsykiatri) är också något som saknas och som uppfattas vara en brist i Eskilstuna.

Flera informanter återkommer till att berätta om det samarbete som kallas för Mobila samverkarteam bestående av förebyggande socialsekreterare och fritidsledare. Fritidsledarna arbetar förebyggande ute på fältet med att exempelvis anordna idrottsaktiviteter medan socialsekreterarna arbetar mer riktat med att fånga upp individer i riskzon och bygga relationer. Tillsammans bildar de ett team som man gärna vill ska uppfattas som "schyssta vuxna". Man vill öka tilltron och förtroendet bland lokalbefolkningen och kontinuerligt bygga relationer för att minska stigmatisering av socialtjänsten som en myndighet som inte utför goda gärningar. En informant förklarar hur det är enklare för en individ i ett utsatt område att i förtroende närma sig någon från det Mobila samverkarteamet och söka stöd eller delta i aktiviteter som teamet anordnar, i jämförelse med att kontakta en socialsekreterare på ett kontor och be om hjälp.

I Västerås finns utöver SSPF även andra typer av samarbete mellan olika myndigheter, där mycket fokus även läggs på samarbetet mellan olika aktörer såsom lokala matbutiker, fritidsgårdar, frisörsalonger, kyrkor och pizzerior berättar en informant som verkar i Västerås. Man arbetar tillsammans på detta sätt för att i utsatta områden skapa en gemenskap och motverka utanförskap. Trygghetssamordnare som har kontakt och arbetar jämsides med olika verksamheter skapar också en länk mellan invånarna och myndigheter, vilket man hoppas kommer ge resultat. En annan informant berättar hur man medvetet försöker arbeta annorlunda än vad man tidigare gjort, detta för att förebygga kriminalitet i staden. Det är viktigt att myndigheter har tillit till varandra och pratar gott om varandra. Det räcker med att någon inom en myndighet pratar illa eller negativt om en annan myndighet för att ryktet ska

sprida sig och skapa ett större avstånd mellan invånarna i utsatta områden och myndigheter förklarar informanten.

5.3.3 Bygga relationer

En viktig del av det förebyggande arbetet som görs av Eskilstuna kommun och Västerås stad är att *bygga relationer* vilket är kopplat till att öka tillit, genom att bygga relationer mellan stadens myndigheter och civilbefolkningen övergår myndigheter från att vara skrämmande tjänstemän till att vara en person man känner och har ett ansikte på. Det handlar också om att forma relationer mellan de som bor i varje område för att de boende inte skall känna sig lika otrygga när de är utanför hemmet.

Eskilstuna kommun arbetar mycket med det Mobila samordningsteamet där de arbetar för att forma relationer med ungdomar och ungdomarnas föräldrar. De besöker skolor och bildar relationer där, men de befinner sig även på fritidsgårdar där de bildar relationer med både ungdomar och föräldrarna. Deras mål är inte att bara finnas på plats under skoltid och fritid, de vill bygga relationer och finnas med under hela dygnet och hela året. Genom att bygga relationer med ungdomarna menar de vi intervjuat från Eskilstuna kommun att man kan fånga upp de ungdomar som befinner sig i riskzon för att hamna i kriminalitet. De ämnar öka den offentliga närvaron och därigenom forma fler relationer. Genom att forma relationer med föräldrar kan de hjälpa dem att sätta gränser. Enligt en av informanterna är att bilda relationer det enda sättet att öka tilliten hos befolkningen. Denne menar även att det inte går att sitta på kontor och fatta beslut, utan att man måste ut på fältet och forma relationer med befolkningen. Något som Eskilstuna kommun anser är att det behövs fler lokala kontor ute på utsatta områden, det finns nu mötesplatser där de boende kan komma in och samtala men inga faktiska kontor där de kan söka hjälp.

Västerås stad arbetar mycket med att bygga relationer, de gör detta primärt via medborgarkontor som de har öppnat upp i de områden som är utsatta. På dessa medborgarkontor befinner sig en trygghetssamordnare som agerar som en brygga mellan de boende och Västerås stad. Då de befinner sig i stadsdelen finns de tillgängliga och är lätta att komma i kontakt med, detta underlättar relationsbyggandet då det finns en konstant kontakt. De pratar med de boende och tar reda på vad de själva vill skall hända med deras område. De håller i aktiviteter eller temadagar där de pratar med områdets invånare och formar ett ansikte på många av de som befinner sig i stadsdelen. Tidigare så hade civilsamhället ingen specifik individ att kontakta vilket resulterade i att de ofta inte kände sig sedda eller hörda, men med trygghetssamordnaren på plats bidrar relationerna med trygghetssamordnaren att tilliten till staden ökar. Förutom att skapa relationer med de boende så arbetar trygghetssamordnaren för att skapa relationer mellan generationerna i stadsdelen, detta bidrar till att de som bor i området skapar ett ansikte på andra boende och kan känna sig trygga i det området de bor i, det blir då någon de känner som befinner sig på torget och inte någon okänd ungdom.

Förutom detta så bildar de även relationer på de fritidsgårdar som finns på varje utsatt område, de gör detta på samma sätt som Eskilstuna kommun genom att prata med ungdomarna och föräldrarna till ungdomarna.

5.3.4 Långsiktighet

En annan kategori vi hittade var *långsiktighet*, vilket var återkommande genom hela materialet. Redan i den första intervjun som genomfördes blev det tydligt att man inte fokuserar på kortsiktiga lösningar utan arbetar utifrån ett långsiktigt perspektiv. I samtliga intervjuer var långsiktighet centralt, vilket informanterna uttryckte genom att betona att man vill tänka långsiktigt och inte ändra sådant som påbörjats bara för att det inte ger snabba resultat. Det framkom även i intervjuerna att man är beredd på att förändring eller förbättring inte kommer att ske över en natt, att det krävs tålamod och framför allt tid för att uppnå resultat gällande arbetet mot ungdomskriminalitet i Eskilstuna kommun och Västerås stad.

I Västerås arbetar man långsiktigt genom att samarbeta med civilsamhället för att skapa en levande stadsdel i utsatta områden för att minska kriminaliteten i staden. Det långsiktiga arbetet innefattar bland annat medborgarkontor, integration och arbetsmöjligheter. En arbetsmöjlighet Västerås erbjuder är enklare sommarjobb för ungdomar mellan 13–16 år, det är enligt en informant en möjlighet att få känna på hur det är att arbeta och få en mindre summa i ersättning. Informanten beskriver hur detta kan resultera i att ungdomars tankesätt och attityd till att arbeta kan förändras till ett positivt sådant. Man arbetar på så sätt indirekt inom olika områden med syfte att minska kriminaliteten på längre sikt genom att skapa en arbetsmoral och en förståelse för vad ett arbete egentligen innebär. Man bygger även medborgarkontor i utsatta områden som fungerar som samlingsplatser för lokalinvånarna. En sådan samlingsplats kan enligt en informant vara mycket positivt för stadsdelens invånare, där man kan få hjälp med att exempelvis lära sig hur man betalar fakturor eller fyller i en arbetsansökan. Det är även en plats där invånarna kan träffas och umgås socialt med varandra vilket skapar gemenskap och trygghet menar informanten. Samma informant berättade hur en individ frågat vem eller vilka medborgarkontoret egentligen tillhörde, informanten svarade att den tillhörde medborgarna och pekade på individen som ställt frågan och förklarade att den tillhörde "*dig*". Medborgarkontoren bidrar även till att på längre sikt integrera de som flyttat till Sverige i det svenska samhället. I samma byggnad som medborgarkontoret finns det andra civila verksamheter, byggnaden agerar därigenom som en mötesplats för de lokala invånarna. Det långsiktiga arbetet innebär enligt en informant att man med tiden förväntar sig se resultat men att man är beredd på att det kommer ta tid.

I Eskilstuna arbetar man långsiktigt med att minska kriminalitet och narkotika bland ungdomar på lite andra sätt. En informant nämnde hur man arbetar tidigt med att fånga upp de barn som befinner sig i riskzon, att man på så sätt tänker långsiktigt vilket också blir en förebyggande insats. I en av intervjuerna beskriver en informant hur man fokuserar på små

brott då de ofta leder till större brott. Att fånga barn och ungdomar tidigt är ett sätt att förebygga en framtid som kriminell och därför läggs mycket resurser på yngre individer i Eskilstuna. Ett annat sätt att arbeta långsiktigt mot kriminalitet och narkotika är att skapa en meningsfull fritid för barn och ungdomar och att göra saker tillsammans i området man bor i. Det kan exempelvis röra sig om aktiviteter på fritidsgårdar såsom idrott och pyssel. Man arbetar också med värdegrundsarbete från tidig ålder och för att inkludera det i skolundervisningen. Det kan handla om att prata om vilka normer och värderingar som sätter standard för vad som anses vara gott eller rätt. Man försöker som trygghetssamordnare också finnas tillgänglig ute på fältet och *“inte bara sitta bakom en skärm på ett kontor”* säger en annan informant. De olika angreppssätten kan bidra till att minska kriminalitet i Eskilstuna på längre sikt menar informanten.

5.3.5 Trygghet

Trygghet är en kategori som vi också såg var återkommande genom alla intervjuer. Vi kunde i datamaterialet finna att trygghet samtidigt är en förebyggande faktor i arbetet mot att minska kriminaliteten i Eskilstuna kommun och Västerås stad. Trygghet kan ha olika betydelser, i datamaterialet ligger fokus bland annat på ekonomisk trygghet som handlar om att föräldrar som arbetar i större utsträckning resulterar i barns trygghet. Kategorin innefattar också civilsamhällets vetskap om att polis och räddningstjänst finns tillgängliga skulle det hända något. Trygghet handlar även om att lokalbefolkningen inte ska känna sig rädda, ensamma eller utsatta förklarar en informant.

I Eskilstuna nämner flera informanter att ekonomisk trygghet är en förutsättning för att barn och unga inte ska riskera att hamna i kriminalitet. Vårdnadshavare ska ha en sysselsättning såsom arbete eller studier för att kunna vara positiva förebilder åt barnen. Man pratar också om att fånga unga individer utan sysselsättning för att de ska hitta meningsfulla aktiviteter utanför skolan som inte innefattar kriminella handlingar. Man har även sett att otrygghet i skolan leder till brott. Därför ligger mycket fokus på att utveckla den fysiska miljön i skolan och förändra tidigare arbetssätt för att förebygga och minska ungdomskriminalitet. En informant förklarar hur man strävar efter att skolor ska vara trygga och säkra platser för alla som befinner sig i de. Vuxna bör också prata mer om det som behöver göras såsom att utbilda föräldrar vilket leder till trygghet för barnen säger en annan informant. Samma informant menar att om vi lyckas stoppa barn från att på olika sätt närma sig droger så har vi kommit långt. Denne fortsätter vidare med att förklara hur droger och ungdomskriminalitet går hand i hand. Man hoppas på fler lokala kontor i de utsatta stadsdelarna och flera vuxna ute på fältet som på olika sätt arbetar förebyggande och aktivt mot ungdomskriminalitet.

Västerås stad är inne på liknande spår där en informant berättar hur trygghet för barnen skapas genom att föräldrar har egen försörjning. Man har sett att barn och unga med föräldrar utan sysselsättning i större utsträckning hamnar snett och riskerar att bli kriminella. Av den

anledningen vill man arbeta med att erbjuda olika typer av arbete och utbildning, alternativt annan sysselsättning för att bidra till att föräldrar ska bli bättre förebilder till sina barn. En informant i Västerås berättar hur man också lägger fokus på att skapa relationer mellan generationer i utsatta områden. Det kan exempelvis röra sig om att en mellanstadieklass hälsar på ett äldreboende och spelar kortspel eller fikar tillsammans. Det kan vara en trygghet för en äldre individ att känna igen ansikten på ungdomarna som bor i området, speciellt när det rör sig om att vistas ute sent på kvällen förklarar en informant som arbetar som trygghetssamordnare. Det kan samtidigt vara en fördel för ungdomarna att veta vilka äldre individer som bor i området; det skapar trygghet för samtliga. Att tillsammans ta ansvar för det bostadsområde man bor i skapar också gemenskap och är ett annat angreppssätt för att förebygga och minska kriminaliteten i våra samhällen menar samma informant. Man fokuserar även på trygghetsfrämjande arbete såsom olika typer av aktiviteter i de utsatta områdena fortsätter informanten.

5.3.6 Våldsprevention

En viktig del i det förebyggande arbetet är *våldsprevention* som används för att motverka ungdomar och barns tendens till att bruka våld. Våldsprevention är en skyddsfaktor som långsiktigt skall minska chansen att de hamnar i kriminalitet. Det handlar om att sänka toleransnivån; forma rutinmässiga ordningsregler och reagera koncist när regler bryts.

Eskilstuna kommun jobbar med MVP (mentor i våldsprevention) där de besöker skolor och föreläser om våld och vilka konsekvenser våld har, detta sker främst på högstadier och gymnasieskolor. De arbetar även med trygg och säker skola, detta innebär att öka tryggheten bland eleverna i skolan. Detta görs genom att skolan börjar reagera på ”skojbråk” eller när någon drar någon i håret. De menar att skolan skall sänka toleransnivån för vad som anses vara okej bland ungdomarna, införa ordningsregler och en konsekvenstrappa för hur strikt man skall agera när reglerna bryts. Det handlar även om att agera koncist och att polisanmäla när det behövs.

I Västerås arbetas det med våldsprevention som en förebyggande åtgärd, de använder sig utav MVP som Eskilstuna stad gör. Det handlar om att hålla lektioner på skolor i våldsprevention och lära ungdomar om våld och dess konsekvenser med mål att minska våldstendensen. De arbetar med barn tidigt och arbetar dagligen för att skapa en värdegrund som barnen kan förhålla sig till. De håller i aktiviteter för att minska riskfaktorer och öka skyddsfaktorer där våldsprevention ingår. De ser det som viktigt att prata öppet om normbrytande beteende och hur man motverkar det. Ofta så erbjuds stöd till barn med neuropsykologiska variationer, det nekas dock ofta av föräldrarna vilket resulterar i att barnen agerar normbrytande som att ”snatta”, tända eld på saker eller att dra folk i håret. Att ge dessa barn det stöd de behöver är en del i våldspreventionsarbetet, därför behöver man arbeta med föräldrarna så att de förstår vikten av att deras barn får det stöd de behöver. På familjecenter i Västerås finns det

utbildningar för föräldrar om hur de skall bemöta sina barn och barnens känslor vilket bidrar till att lära barnen konsekvenserna med våld och att de får bra förebilder i hemmet. Att arbeta med våldsprevention är en väsentlig del av det förebyggande arbetet då det minskar risken för att barnen och ungdomarna hamnar i kriminalitet i framtiden.

5.3.7 Familj

Familj och framför allt föräldrar är en kategori som vi fann i datamaterialet och som också var väldigt återkommande hos samtliga informanter. Informanterna nämnde hur man kontinuerligt arbetar tillsammans med familjemedlemmar på olika sätt för att utbilda och stötta anhöriga till de som befinner sig i riskzon för att hamna i kriminalitet eller redan befinner sig där. Vi fann att det är föräldrarna man fokuserar mest på, eller andra vårdnadshavare till sådana barn och ungdomar. Att ha kontakt med familjen menar en informant som arbetar i Eskilstuna kommun, är samtidigt ett förebyggande arbete där man redan innan det går för långt försöker stoppa utvecklingen genom att via föräldrarna nå ut till barnen.

I Eskilstuna försöker trygghetssamordnare och andra vuxna som arbetar mot att minska kriminalitet stärka föräldrar på olika sätt till att bli bättre föräldrar. En informant pratar om vikten av att ha en positiv förebild i sitt liv då det är något som gynnar barnen. Det kan handla om att lära föräldrar hur man från tidig ålder sätter gränser, är konsekvent och inte ger efter. Det kan även handla om hur man kommunicerar med sina barn på ett bättre sätt och har en mer öppen dialog mellan varandra. En positiv förebild menar samma informant är en förälder som exempelvis arbetar, inte har ett beroende och som är engagerad i barnet. Ett barn med föräldrar som av olika anledningar inte arbetar saknar möjligtvis en sådan förebild i sitt liv och man har sett att det ofta är de barnen som hamnar i riskzon. Det behöver inte alltid vara en förälder, exempelvis kan en fritidsledare eller en fotbollstränare fylla den rollen. Kommunikationen mellan föräldrar och andra individer som arbetar med att främja ungdomar och minska kriminaliteten i Eskilstuna är därför väldigt viktig menar informanten. Detta arbete är också förebyggande, där man vill att alla barn ska ha positiva förebilder i sitt liv då man sett att det ger resultat.

Det personliga mötet med föräldrar är enligt en annan informant som verkar i Eskilstuna; något man också fokuserar på. En trygghetssamordnare som bekantar sig med föräldrar eller andra familjemedlemmar kan skapa en relation och finnas till som stöd för att ge tips och råd gällande hur man kan förebygga att en ung individ börjar med kriminella handlingar. En förälders närvaro menar en informant är otroligt viktig, där en del föräldrar av olika anledningar har svårt att närvara på ett sätt som barnet behöver för att inte riskera att hamna i kriminalitet. Där kan trygghetssamordnaren hjälpa till med att påminna eller upplysa föräldern om hur man kan göra för att bli en mer närvarande förälder till sitt barn förklarar informanten.

I Västerås stad arbetar man på liknande sätt med att utbilda föräldrar och ge de mer kunskap om det svenska samhället, föräldraskap och den värdegrund man strävar efter. Att utbilda föräldrar leder till trygghet för barnen vilket i sig är ett förebyggande arbete. Man upplyser föräldrar om att reagera om barnet plötsligt komma hem med nya kläder eller kontanter. Att på detta sätt utbilda föräldrar till att vara uppmärksamma leder i sin tur till en mer stabil relation till barnet förklarar en informant. Dessa varningssignaler kan indikera att man är på väg att bli indragen i kriminalitet menar samma informant. Man vill motivera föräldrar till att söka stöd vid ett tidigare skede eller överhuvudtaget, då en del föräldrar kan blunda eller inte inser allvaret i att ens barn kommer hem med en bunt sedlar. En annan informant menar att man väldigt tidigt behöver lägga en grund för föräldrar och börja arbeta med barnen när de är små.

5.3.8 Aktiviteter

När vi gick igenom materialet återkom *aktiviteter* nästan i varje insamlat datamaterial som en central del i det förebyggande arbetet som görs av Västerås stad och Eskilstuna kommun. Aktiviteter används för att ge ungdomar och barn något att göra på fritiden för att de skall välja bort att umgås med kriminella eller att utföra kriminella handlingar. I många fall så är aktiviteterna i form av idrottsklubbar, men det arrangeras även aktiviteter på fritidsgårdar, temadagar eller event. Ett problem med aktiviteterna är att om de kostar pengar så har inte alla råd att delta i dem, därför läggs resurser på att anordna aktiviteter som är gratis att delta i.

Eskilstuna kommun arbetar med aktiviteter som ofta förs via fritidsgårdar, de vill göra mer än att bara låta ungdomarna hänga och spela pingis. De arrangerar aktiviteter via fritidsgårdarna som fotbollsturneringar. De har även startat upp idrottsklubbar som till exempel ett fotbollslag. Vilka aktiviteter de håller i beslutas med åtanke om vad ungdomarna och barnen själva vill göra, därigenom har de hållit i målardagar för barn och bakdagar för ungdomar. Anledningen till att det arrangeras många bakdagar är för att ungdomarna i många fall har ekonomiska problem hemma och inte har möjlighet till att äta sig mätta hemma. Därför ser Eskilstuna kommun det som viktigt att arrangera gratis aktiviteter så att alla har möjlighet att delta. Ekonomisk utsatthet är enligt en informant en faktor som lockar barn och unga till kriminalitet.

Västerås stad utför också aktiviteter i deras stadsdelar, de arbetar lokalt och fokuserar på vad som specifikt behövs i de olika stadsdelarna. De har 16 fritidsgårdar fördelat på olika stadsdelar där de pratar med barn och unga samt deras föräldrar. De märker att det finns en mängd barn och ungdomar som inte deltar i aktiviteter, ofta på grund av familjens ekonomiska situation, därför anser de att det behöver skapas fler gratis aktiviteter. I ett av områdena delar ICA och kommunen ut gratis mellanmål till barn efter skolan, det bidrar både till att tilliten ökar bland befolkning och att barnen går till fritids i stället för att lockas bort av kriminella genom godis eller nya kläder. Tidigare så har det planerats att forma projekt men

det har ofta inte blivit fullföljt, numera ingår Västerås stad ett kontrakt med civilbefolkningen där de civila står för att ordna lokal och engagerade individer medan Västerås stad står för de ekonomiska resurserna. En av de informanter vi intervjuade jobbar som trygghetsamordnare i en av Västerås stadsdelar, denne beskriver att målet är att skapa en levande stadsdel delvis via aktiviteter. De samarbetar med civilsamhället och fritidsgårdar, det lokala fotbollslaget samlar pengar för att kunna starta upp idrottsklubbar i utsatta områden. Den primära uppgiften för trygghetsamordnaren är inte att själv skapa aktiviteter, utan att hjälpa civilsamhället med hur de skall gå till väga för att starta upp aktiviteterna de själva vill skapa. De ordnar ofta nattvandringar vilket uppskattas enligt informanten då det tillåter befolkningen att forma relationer mellan varandra. Genom att ungdomar och barn tillåts spendera sin fritid med bra förebilder, bygga relationer och bidrar till att hålla ungdomarna borta från kriminella kontakter är det en del av det förebyggande arbetet i staden.

5.4 Sammanfattning

Huvudangelägenheten som framkommit är att *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar*. I huvudangelägenheten ligger problematiken hos de som arbetar mot ungdomskriminalitet i Eskilstuna kommun och Västerås stad. Sättet man arbetar mot denna problematik är genom *förebyggande arbete* vilket är kärnkategorin. Förebyggande arbete präglar allt arbete som görs i dessa två städer och det går att se mer tydligt i kärnkategorins egenskaper *förebyggande arbete i kontrast till åtgärder och varför informanterna tror mer på förebyggande åtgärder*.

Vi har identifierat totalt åtta övriga underkategorier; *öka tillit, samarbete, bygga relationer, långsiktighet, trygghet, våldsprevention, familj och aktiviteter*. *Öka tillit* handlar om tilliten till myndigheter och barn och ungdomars tillit till sina föräldrar samt hur Eskilstuna kommun och Västerås stad arbetar för att öka den tilliten. *Samarbete* syftar till det gemensamma arbetet för att minska ungdomskriminalitet i de två städerna. Ett sådant samarbete kan vara mellan föräldrar och myndigheter eller mellan olika myndigheter. *Bygga relationer* är kopplat till att öka tillit, genom relationsbyggandet mellan myndigheter och stadens invånare övergår myndigheter från att vara skrämmande individer till att vara personer man känner till. *Långsiktighet* handlar om att man arbetar utifrån ett långsiktigt perspektiv och inte fokuserar på kortsiktiga lösningar. Man är medveten om att det krävs tålamod och tid för att uppnå resultat inom arbetet mot att minska ungdomskriminaliteten i städerna. *Trygghet* innefattar ekonomisk trygghet vilket förenklat handlar om att arbetande föräldrar resulterar i barns trygghet. Trygghet innebär också att lokalbefolkningen inte ska behöva känna sig rädda, ensamma eller utsatta. *Våldsprevention* är en skyddsfaktor som på längre sikt ska minska risken att unga individer hamnar i kriminalitet. Man vill sänka toleransnivån för vad som anses vara godtagbart bland barn och ungdomar; forma rutinmässiga ordningsregler och polisanmäla vid behov. *Familj* och framför allt föräldrar fokuserar man mycket på, man vill utbilda och stötta anhöriga till de individer som befinner sig i riskzon eller redan hamnat på en kriminell bana. Man arbetar även med att stärka föräldrar till att bli bättre förebilder för sina

barn. *Aktiviteter* på fritiden erbjuds lokalt till barn och ungdomar som ett alternativ för att välja bort att umgås med kriminella individer eller begå kriminella handlingar. Det kan exempelvis handla om idrottsaktiviteter eller andra aktiviteter på fritidsgårdar.

6 DISKUSSION

Syftet med studien var att undersöka arbetet mot ungdomskriminalitet i Västerås och Eskilstuna. I denna del kommer vi att utifrån studiens syfte, tidigare forskning och teori att diskutera det resultatet vi kommit fram till i vår studie. Målet med diskussionsdelen är att höja abstraktionsnivån på resultat och försöka förklara det underliggande mönstret i arbetet mot ungdomskriminalitet i Eskilstuna och Västerås.

6.1 Diskussion utifrån syfte

Det vi upptäckte via vår intervjustudie är att Västerås stad och Eskilstuna kommun arbetar på liknande sätt genom ett *förebyggande arbete*. Arbetet skiljer sig dock åt i hur de väljer att implementera det förebyggande arbetet. Västerås stad väljer att lägga mycket av deras fokus lokalt i de olika utsatta stadsdelarna som finns i staden; de fokuserar på vad de olika stadsdelarna individuellt behöver. Eskilstuna kommun väljer att fokusera på hela staden och skapar en helhetsbild av vad som händer i staden och vilka resurser som behövs i de olika stadsdelarna. Det som visade sig genom vår studie är att det numera finns ett problem i Sverige som är att *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar*, problemet har funnits tidigare men finns numera på en mer extrem nivå än tidigare. Vad studien visar är att faktorer som bidrar till det ökande problemet är familjens situation; det saknas positiva förebilder i uppväxten; det saknas tillit till myndigheter och att ungdomar rör sig i kriminella kretsar.

Det resultatet visade är att arbetet mot ungdomskriminalitet genomsyras av *förebyggande arbete*. Man arbetar på olika sätt för att förebygga att barn och ungdomar hamnar i kriminalitet. Vi fann att man arbetar utifrån ett *långsiktigt* perspektiv där man avvisar kortsiktiga lösningar. Fokus ligger på att samarbeta med *familjer* för att utbilda och ge de mer kunskap gällande bland annat myndigheter. Att *bygga relationer* är något man starkt tror på, vilket i sig *ökar tillit*. Tillit resulterar sedan i *trygghet*; trygghet är vad man strävar efter att alla invånare ska känna i sina bostadsområden. Man anordnar även *aktiviteter* för att det ska finnas alternativ framför att vara i kriminella kretsar. Man arbetar med *våldsprevention* för att minska tendensen till våld och för att forma en stark värdegrund hos barn och unga.

Det vi märkte genom studien är att Västerås stad och Eskilstuna kommun arbetar på olika sätt för att motverka det problem som Sverige numera besitter; men de skulle kunna lära sig av varandra på olika aspekter. Västerås stad fokuserar på de utsatta områdena individuellt och samarbetar med dem, detta är något som vi anser skulle gynna Eskilstuna kommun. Att arbeta individuellt med stadsdelarna använder inte stora mängder resurser och har en positiv effekt på lokalbefolkningen, även om Eskilstuna kommun har en bra helhetsbild av staden så minskar inte den distansen som finns till medborgarna. Eskilstuna kommun kartlägger staden för att skicka polisen dit de behövs, men som det framfördes av Västerås stad; finns det tillitsproblem till polisen om de bara finns på plats när det faktiskt har hänt något. Eskilstuna kommun skulle därför enligt oss gynnas av att polisen befinner sig i utsatta områden för att skapa relationer med befolkningen. Eskilstuna har det Mobila samverkarteamet som hjälper till att skapa relationer för att öka tillit. Det är något som Västerås skulle kunna implementera då det Mobila samverkarteamet är uppskattade av lokalbefolkningen i Eskilstunas utsatta områden. Båda städerna arbetar bra kring frågan om våldsprevention och att arrangera aktiviteter för ungdomarna.

Studiens syfte var att undersöka intresseområdet *arbetet mot ungdomskriminalitet i Eskilstuna och Västerås*. Vi anser att vi har uppnått studiens syfte då vi har format en klar bild av det som pågår i verkligheten.

6.2 Diskussion utifrån tidigare forskning

I följande avsnitt diskuterar vi hur vår studie förhåller sig till tidigare forskning inom studiens område och reflekterar kring hur vår studies resultat står i kontrast till den tidigare forskningen. Vi gör detta utifrån de fyra teman som valts ut i den tidigare forskningen; *våld, tillit, socialt kapital och trygghet*.

6.2.1 Våld

Baserat på Lauri och de los Reyes (2021) studie handlar utbredningen av våld om vilket område man bor i och var man befinner sig i den sociala hierarkin; boende i utsatta områden menar att förekomsten av våld är kopplat till området de bor i och man känner sig maktlös. Man känner att man inte får gehör i det offentliga samtalet med anledning av att man bor i ett utsatt område. Man är övertygad om att den dominerande diskursen kring förorten utgår utifrån makthavarnas perspektiv. Medborgare som inte är med och fattar beslut anser att förekomsten av våld och tillgång till ekonomisk och fysisk trygghet beror på vart i den sociala hierarkin man befinner sig. Invånare i det utsatta området anser att de misslyckats med att påverka debatten då de enligt de befinner sig långt ner i den sociala hierarkin.

Enligt Lauri och de los Reyes (2021) är den dominerande diskursen kring förorten fortfarande är öppen. Sociala kriser i framtiden kommer ge plats för nya diskurser som kan resultera i nya

möjligheter. Den situerade tryggheten gällande vart i den sociala hierarkin man står bidrar till skapandet av en kollektiv gemenskap, vidare erbjuder den en annan typ av trygghet som kan hjälpa till att hantera utsatthet.

Det som den tidigare forskningen visat, om att den dominerande diskursen gällande förorten fortfarande är öppen, kan utgöra en förklaring till kärnkategorin *förebyggande arbete*. *Förebyggande arbete* som genomsyrar alla underkategorier, handlar om att på olika sätt förebygga och motverka ungdomskriminalitet. Genom att diskursen fortfarande är öppen, möjliggör det för de boende i utsatta områden att vid sociala kriser göra sin röst hörd och vara en del av det offentliga samtalet. Det samtalet öppnar upp för diskussioner och är kopplat till *förebyggande arbete*. Genom att uttrycka sig och dela med sig av tankar och funderingar kan boende i utsatta områden vara med och påverka. Trots att man ansåg sig ha misslyckats med att påverka debatten visar ändå resultatet att den dominerande diskursen fortfarande är öppen vid sociala kriser.

Lauri och de los Reyes (2021) studie visar att situerad trygghet bidrar till att skapa en kollektiv gemenskap. I vårt resultat ser vi hur arbetet mot ungdomskriminalitet till stor del handlar om att *bygga relationer* och *öka tillit*. Detta görs på olika sätt, exempelvis genom att anordna *aktiviteter* eller genom *samarbete*. Att bygga relationer i sitt bostadsområde leder till en kollektiv gemenskap, vilket resulterar i att man ökar tilliten. Genom att delta i aktiviteter i området man bor i och att samarbeta med andra föräldrar, myndigheter och även barnen bidrar man till den kollektiva gemenskapen.

Walsh och Shubotz (2019) studie visar unga mäns överrepresentation i det straffrättsliga systemet och att man trots det sällan hör unga mäns röster; detta resulterar i att deras erfarenheter av brott och våld blir svårare att förstå. Unga män uttrycker hur brott och våld både socialt och moraliskt legitimeras. Man anser att risken att bli åtalad eller straffad är väldigt låg. Unga mäns liv formas fortfarande av hot och våld trots att man slutit fredsavtal. Oron för personlig säkerhet hos unga män består och man uppfattar kontakten med polisen som något negativt.

Walsh och Shubotz (2019) studie visar även att unga mäns läskunnighet kring brottslighet är begränsad och man inte utvecklar relevanta färdigheter för att stå emot våld förrän senare i tonåren. Man behöver trygga platser där unga män kan reflektera gällande sina erfarenheter och förhållningssätt till kriminalitet.

En likhet mellan detta tema och vårt resultat är hur våld socialt legitimeras. Arbetet mot ungdomskriminalitet utgörs till viss del av underkategorin *våldsprevention*. Våldsprevention som är en viktig del i det förebyggande arbetet används för att motverka barn och ungdomars tendens till att använda våld. Våldsprevention handlar om att sänka toleransnivån och att reagera koncist när regler bryts. Man vill sänka toleransnivån för vad som anses vara normalt; i nuläget legitimeras man våld socialt bland unga män.

En annan koppling kan göras till underkategorierna *långsiktighet* och *samarbete*. Walsh och Shubotz (2019) studie visar hur man inte utvecklar färdigheter för att stå emot våld förrän senare i tonåren. Vår studies resultat visar hur man arbetar utifrån ett långsiktigt perspektiv;

man vill motverka att barn och ungdomar ännu kriminalitet genom att tidigt utbilda och samarbeta med föräldrar. På så sätt utvecklar föräldrar nödvändiga färdigheter för att motverka att barnen hamnar i kriminalitet; man strävar efter att bli positiva förebilder. Positiva förebilder bidrar i sin tur till att barn tidigt utvecklar färdigheter för att stå emot kriminalitet.

6.2.2 Tillit

Temat *tillit* handlar om hur individer ser på social tillit. Gunnarsons (2017) studie visar att unga individer förhåller sig på olika sätt gällande social tillit; tilliten beror på personen, frågan eller situationen man ställs inför. Gunnarsons (2017) studie visar även att nivån på social tillit är hög i en internationell jämförelse, men att trenden om minskad social tillit ändå förekommer. Man förutser att en sådan trend kan få allvarliga konsekvenser för det sociala livet, för samhällsandan samt för trygghetsupplevelsen vardagliga sociala situationer.

Temat handlar även om hur tillit ser ut i det straffrättsliga systemet bland en minoritetsbefolkning. Wallengren, Wigerfelt, Wigerfelt och Mellgren (2023) studie visar hur väldigt få individer som tillhör en minoritetsbefolkning har högt förtroende för det straffrättsliga systemet. Det allra lägsta förtroendet har man till polisen. Man förknippar det låga förtroendet till det straffrättsliga systemet med tidigare negativa erfarenheter med myndigheter. Enligt Wallengren, Wigerfelt, Wigerfelt och Mellgren (2023) är det låga förtroendet för myndigheter en viktig del som påverkar anledningarna till att vissa låter bli att rapportera brottincidenter.

Vår studies resultat visar hur bristen på tillit i utsatta områden ofta handlar om brist på kunskap bland invånarna. Många är inte medvetna om det faktiska arbetet som myndigheter som socialtjänsten gör. Dåliga rykten har skapat en bild av att socialtjänsten är ute efter att frånta barn från deras familjer vilket enligt resultatet bidragit till det låga förtroendet. Likt tidigare forskning kan det låga förtroendet enligt resultatet vara kopplat till tidigare erfarenheter med myndigheter som varit negativa. Underkategorin *öka tillit* är ett sätt att arbeta mot ungdomskriminalitet, vilket vi kan se är något man lägger mycket fokus på när det kommer till arbetet mot ungdomskriminalitet. Resultatet visar att tilliten till myndigheter ökar genom kunskap, därför arbetar man aktivt med att på olika sätt få individer att öka sin tillit till myndigheter.

Vi ser också hur underkategorin *bygga relationer* är nära kopplat till temat *tillit*. Man arbetar mycket med att skapa relationer mellan boende i utsatta områden för att de ska känna sig trygga i sitt bostadsområde. Resultatet visar bland annat hur det Mobila samverkarteamet arbetar med att skapa relationer mellan ungdomar och deras föräldrar. Mobila samverkarteamet besöker skolor och fritidsgårdar i syfte att skapa relationer. Man ser till helheten och inte bara skolan och fritiden; tanken är att finnas med under hela dygnet och hela året. Därför är temat *tillit* även kopplat till underkategorin *långsiktighet*. Att arbeta utifrån ett långsiktigt perspektiv genom att se till helheten är i sig en del av kärnkategorin *förebyggande arbete*, vilket enligt vår studies resultat är menat ska resultera i att *öka tillit* och på längre sikt motverka kriminalitet bland ungdomar.

6.2.3 Socialt kapital

Enligt De Coster et al. (2022) om socialt kapital finns det en koppling mellan en familjs ekonomiska situation och att barnen i familjen dras till kriminalitet. Kopplingen innefattar inte att familjen är socioekonomiskt utsatt utan att när föräldrarna har det svårt ekonomiskt behöver de oftast jobba mer än ett jobb. När föräldrarna behöver jobba mer än 40 timmar i veckan så har de ofta inte tid till att skapa emotionella band till sina barn, därför barnen känner sig ofta försummade och drar sig till andra barn med en liknande situation och kriminella förebilder. Umgänget förstärker och uppmuntrar avvikande beteenden och barnen får en svag värdegrund. Om föräldrarna hade fått hjälp med den ekonomiska situationen hade de haft tid till att forma starkare band till sina barn och risken för att de ska hamna i kriminalitet skulle vara mindre.

Det första i vårt resultat som detta går att relatera till är *familj* där Västerås stad och Eskilstuna kommun försöker nå ut till föräldrarna till barn i utsatta områden för att försöka hjälpa dem att hålla deras barn borta från kriminalitet. I Eskilstuna kommun försöker de lära föräldrarna hur de sätter gränser, hur de skall kommunicera med sina barn och hur de skall vara positiva förebilder för sina barn. De försöker även lära föräldrarna hur de skall vara närvarande för sina barn då de ser frånvaro som en stor faktor till att barn hamnar i kriminalitet. I Västerås stad arbetar de med föräldrar för att lära dem hur det svenska samhället fungerar och hur de skall ge sina barn en stark värdegrund, målet med att utbilda föräldrarna är att *förebygga* att barnen senare hamnar i kriminalitet. De informerar även föräldrar om de riskbeteenden som barn kan visa upp när de hamnat i riskzon för att äntra kriminaliteten.

Young och Billings (2022) visar att individer med ett lågt kulturellt kapital ofta har en brist på tillit till myndigheter och auktoritära individer personer. Detta innefattar att dessa individer ofta undviker möten med polis eller att anmäla. De undviker även att söka ekonomisk och annan typ av hjälp från myndigheter. Barnen med lågt kulturellt kapital lyckas oftast sämre akademiskt och karriärmässigt. Tidigare forskning visar även att ett lågt socialt kapital hos barn handlar om att de har svårt att skaffa vänner eller att de inte får nya kläder; i sin tur leder det till utsatthet hos dessa barn och i sin tur avvikande beteenden. Ofta är svar på frågan hur de hamnar i kriminalitet att de inte fått emotionellt bemötande hemma eller att de utsätts för de kriminella kretsar som finns i de utsatta områden de bor i. Om de får emotionellt stöd hemma och undviker kriminella kretsar; minskar risken att de senare i livet skapar ett mönster av kriminella handlingar.

Kombinerar vi att föräldrar inte har möjlighet till att ge sina barn en bra uppfostran; med att föräldrarna inte har tillit till myndigheter; att barnen rör sig och skaffar sina grundläggande värderingar i kriminella kretsar. Baserat på dessa faktorer går det att se mönstret som resulterar i att *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar*. Genom *förebyggande arbete* går det att motverka denna effekt. Att utföra åtgärder kommer

långsiktigt inte att lösa problemet då anledningen till att de ingår i kriminalitet är till stor del på grund av deras bristande sociala kapital.

Ett av de största problemen baserat på Young och Billings (2020) är att det saknas tillit hos föräldrarna och barnen, detta i bemärkelse av att brist på tillit hos myndigheter. Både Eskilstuna kommun och Västerås stad arbetar för att *öka tillit*. Eskilstuna kommun ökar de tilliten genom att *bygga relationer* med ungdomar och deras föräldrar, genom att bygga relationer lär de känna ungdomarna och deras föräldrar, när de sen erbjuder dem hjälp har de högre tillit och är mer benägna till att acceptera hjälpen. Västerås stad arbetar med att *öka tillit* genom att befinna sig på plats i utsatta områden och därigenom *bygga relationer*, på det sättet känner sig de boende hörda och får tillit till att Västerås stad vill dem väl och vågar be om hjälp när de behöver den.

En annan problematik som visar sig genom De Coster et al. (2022) är att barn inte får någon värdegrund i hemmet och att de umgås i kriminella kretsar som förstärker deras avvikande beteende. Curtis et al. (2020) visar att om barn får emotionellt stöd och hålls borta från kriminella umgängen så minskar risken för avvikande beteende. I Västerås och i Eskilstuna arbetar de med att barnen i utsatta områden skall undvika kriminella umgängen. Detta görs i båda städerna genom att arrangera aktiviteter där barnen deltar i aktiviteterna i stället för att umgås med kriminella på fritiden. De arbetar även för att alla skall kunna delta genom att arrangera gratis aktiviteter, det ger även barnen positiva förebilder. I båda städerna arbetar de även med *våldsprevention*, ge görs genom att informera barn och ungdomar om konsekvenserna av våld och genom att sänka toleransnivån i skolan. Det hjälper barnen att forma den värdegrund som de annars ofta saknar genom hemmet och deras föräldrar. I Västerås ökar de även tilliten till polisen genom att de befinner sig i utsatta områden utan att det har hänt något, därigenom vågar lokalbefolkningen interagera med polisen.

Det som går att se när vi relaterar den tidigare forskningen som har gjorts på socialt kapital är att det återspeglar sig i den rådande situationen som Sverige befinner sig i. Det arbetet som görs pekar på att det finns en brist på tillit till myndigheter i utsatta områden trots att Sverige är känt för att ha en väldigt stark tillit till myndigheter. Det går att se en koppling mellan barns uppväxt; umgängena de befinner sig i; de förebilder de har och att de ingår i kriminalitet. Det blir även klart att den situationen som föräldrar befinner sig är en stor faktor till att barn ingår i kriminalitet. Därmed blir det arbetet som både Eskilstuna kommun och Västerås stad gör legitimerat baserat på den tidigare forskning som denna studie använder sig utav. Det finns numera ett stort problem i Sverige som inte tidigare existerade på samma skala, att *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar*, och både Eskilstuna kommun och Västerås stad har ett rimligt tillvägagångssätt för att åtgärda problemet.

6.2.4 Trygghet

Vad Anderberg et al. (2019) visar är att trygghet spelar stor roll när det kommer till ungdomars koppling avvikande beteende. De som under barndomen upplever försummelse; fysiska eller psykiska övergrepp har en stor tendens till att hamna i missbruk. De har även större benägenhet till att bruka våld eller försumma sin familj när de växer upp. Av de ungdomar som befinner sig inom vård för missbruk berättar majoriteten av dem att de upplevde en otrygg miljö när de växte upp. Det innefattar att deras föräldrar var frånvarande emotionellt eller att de blivit utsatta fysiskt.

Det tyder på att en stor del av problematiken kring att *mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet ökar*, är på grund av att de inte känt sig trygga under uppväxten. Att ta barnen från deras familjer om de känner sig otrygga är inte en *långsiktig lösning*. Det är mer rimligt att fokusera på det *förebyggande arbetet*, det vill säga att förebygga så att barn inte känner sig otrygga i sina familjehem. Att *öka trygghet* är något som både Västerås stad och Eskilstuna kommun arbetar med. De fokuserar mycket på att arbeta med *familjer*, de utbildar familjer så att de skall kunna bemöta deras barn emotionellt och att kunna sätta gränser, det går i linje med tidigare forskning som menar att den psykiska frånvaron hos föräldrar är en stor bidragande faktor till varför ungdomar börjar med avvikande beteenden. I Eskilstuna arbetar de för att föräldrarna skall ha en ekonomisk inkomst, vilket bidrar till positiva förebilder och ekonomisk trygghet för barnen.

Kim et al. (2022) uppvisar även att barn som behöver flytta runt mycket känner sig otrygga. De har en tendens till att skolka från skolan och bruka substanser, de har även en tendens till att hamna i kriminella kretsar och att bära vapen. Forskningen visar på att om barnen får tillgång till en bra skola; deltar i aktiviteter och bemöts av positiva förebilder sjunker deras risk att skapa ett avvikande beteende.

Att få ungdomar till att undvika att bruka narkotika är ett stort steg mot att minska kriminaliteten bland ungdomar, därav är det av vikt att fokusera på att barnen skall känna sig trygga. Att arrangera aktiviteter som de gör i både Eskilstuna och Västerås är ett steg i rätt riktning då det ger ungdomarna något att göra efter skolan som alternativ till kriminella kretsar. I Eskilstuna och Västerås fokuserar de på att skapa trygghet i skolan genom att undervisa om våld i form av *våldsprevention*. Det dubbla fokuset på att *öka tryggheten* i skolan och i hemmet kommer troligt att minska mängden ungdomar som ingår i kriminalitet.

Att utbilda föräldrar är dock svårt om inte föräldrarna har tillit till myndigheter, därav är det av vikt att *öka tillit*. Att öka tilliten genomförs i Västerås genom att vara transparent med föräldrar; genom att lyssna på befolkningen och genom att *bygga relationer* med lokalbefolkningen. I Eskilstuna ökar de tilliten genom att *bygga relationer*, på det sättet lär de känna ungdomar och föräldrar, därigenom är befolkningen öppnare till att ta emot hjälp. Genom relationerna och aktiviteterna får ungdomarna även positiva förebilder vilket enligt

tidigare forskning är en *förebyggande* faktor till att ungdomar inte skall hamna i kriminalitet eller missbruk.

Som det går att se genom tidigare forskning, är otrygghet en stor faktor till varför ungdomar hamnar i ett avvikande beteende som missbruk eller kriminalitet. Att *öka trygghet* är dock ingen lätt process, allt som görs är i symbios med varandra för att tillsammans öka tryggheten bland barn och ungdomar. För att öka trygghet krävs det att hjälpa föräldrar, men det går inte att hjälpa föräldrarna utan tillit. För att skapa större tillit krävs det relationer, för att skapa relationer krävs det att man träffas, därför är aktiviteter nödvändiga. Det är även viktigt med att arbeta med våld och trygghet i skolan, då utsatthet ofta leder till kriminalitet. Det *förebyggande arbetet* som görs för att öka tryggheten, är därför rimligt för att minska mängden barn och ungdomar som ingår i kriminalitet.

6.3 Diskussion utifrån teori

Studiens resultat kommer i detta avsnitt att diskuteras i relation till två teorier; Robert D. Putnams teori om socialt kapital och Rothstein och Holmbergs teori om social tillit. Valet att inkludera dessa två i vår studie har sin grund i resultatet som visar att socialt kapital och social tillit är centralt inom arbetet mot ungdomskriminalitet.

6.3.1 Diskussion utifrån Putnam

Det första i Putnams teori som kan diskuteras i relation till studiens resultat är hur människor formellt eller informellt knyter an till olika former av gemenskap. Enligt Putnam (2000) kan en gemenskap ha sin grund i exempelvis ett lokalsamhälle eller ett grannskap, men också i intressen eller andlighet såsom kyrkor. *Bygga relationer, aktiviteter* och *öka tillit* som utgör tre av studiens underkategorier, kan med hjälp av Putnams teori förklaras genom *trender gällande socialt kapital* som finns. Putnam (2000) menar att informella kontakter som är mer frekventa och innefattar samtal med andra individer i grannskapet eller bostadsområdet, är andra sätt att anknyta till gemenskap.

Studiens kärnkategori *förebyggande arbete* är det sätt som man i Eskilstuna kommun och Västerås stad arbetar med kring problematiken med ungdomskriminalitet. Det arbetet innefattar olika former av att formellt eller informellt knyta an till gemenskap. Vår studies resultat visar att underkategorin *bygga relationer* är kopplad till att *öka tillit*, vilka utgör två sätt att skapa gemenskap. Resultatet visar att fokus läggs på att bygga relationer mellan myndigheter och föräldrar, myndigheter och barn samt föräldrar och myndigheter. Genom att bygga relationer kan man enligt studiens resultat också öka tilliten.

Kärnkategorin *förebyggande arbete* som genomsyrar alla angreppssätt med vilka man arbetar mot ungdomskriminalitet, innefattar mycket av det som utgör gemenskap. Underkategorin *aktiviteter* handlar exempelvis om att lokalt erbjuda barn och ungdomar fritidsaktiviteter som

alternativ framför att utföra kriminella handlingar eller att umgås med kriminella individer på fritiden. Exempel på dessa kan vara idrottsaktiviteter eller andra aktiviteter på fritidsgårdar. Aktiviteterna utgör olika former av gemenskap, vilka enligt Putnams teori om *trender gällande socialt kapital* resulterar i en investering i socialt kapital.

Vidare skriver Putnam (2000) hur seden att umgås med varandra är på god väg att försvinna. Fritidsaktiviteter som innefattar motion och idrott kan enligt hans teori påverka det sociala kapitalet. Han beskriver också hur människor numera umgås mindre ofta med varandra och engagerar sig således mindre i familj, vänner och bekanta. Det sociala kapitalet påverkas som resultat av detta. I vår studies resultat ser vi hur kärnkategorin *förebyggande arbete* främjar underkategorierna *samarbete, trygghet, familj och aktiviteter*. Dessa bygger således på en gemenskap med anledning av de utgörs av ett samspel med andra.

Det andra i Putnams teori om *det sociala kapitalets mörka sida* som kan diskuteras i förhållande till vår studies resultat är hur trenden om större tolerans och mindre samhällsengagemang enligt Putnam (2000) kan spåras tillbaka till hur äldre och erfarna individer ersätts av yngre och oerfarna; en generationsväxling. Studiens underkategorier *bygga relationer, trygghet* och *familj* kan indirekt förklaras med hjälp av Putnams teori som belyser generationsväxlingen.

Kärnkategorin *förebyggande arbete* handlar om att angripa ungdomskriminaliteten i Eskilstuna kommun och Västerås stad på ett organiserat sätt där man med olika metoder som innefattar många individer och grupper arbetar för att förhindra att barn och ungdomar hamnar i kriminalitet. Resultatet visar hur man arbetar aktivt med att öka känslan av *trygghet* genom att lägga fokus på att i utsatta områden *bygga relationer* mellan generationer. Trygghet kan exempelvis handla om att en äldre individ känner igen ansikten på ungdomarna i bostadsområdet och vice versa. *Familj* och framför allt föräldrar är något man fokuserar väldigt mycket på; det handlar om att bygga relationer mellan generationer för att skapa trygghet. Samtliga angreppssätt utgör tillsammans en del av kärnkategorin *förebyggande arbete*. I studiens resultat ser vi hur Putnams teori om det sociala kapitalets mörka sida är något man på olika sätt aktivt arbetar mot att förebygga.

Vår studies resultat visar att arbetet mot ungdomskriminalitet till stor del även utgörs av underkategorierna *samarbete*. Samarbetet kan vara mellan myndigheter och föräldrar eller mellan olika myndigheter. Resultatet visar hur samarbete är essentiellt för att arbetet mot ungdomskriminalitet ska fortgå. Putnam (2000) beskriver hur segregationen efter slaveriet i Amerika gjorde det omöjligt för socioekonomiskt utsatta vita och svarta individer att bygga relationer till varandra. Teorin om det sociala kapitalets mörka sida handlar om att man inte lyckats bryta uteslutande och icke-överbryggande former av socialt kapital. I vår studie ser vi likheter när det kommer till kontakt och kommunikation mellan barn och föräldrar eller föräldrar och myndigheter; vi ser även likheter hos individer som bor i utsatta områden. Man arbetar mycket med att bygga relationer då man insett att det är något som saknas. Resultatet visar att man arbetar mot ungdomskriminalitet genom att samarbeta, men att samarbetet kan förbättras och att man fortfarande har en lång väg att gå innan påtagliga förändringar går att se.

6.3.2 Diskussion utifrån Rothstein och Holmberg

Social tillit är något som genom tiderna alltid har varit stabilt hög i Sverige. Rothstein och Holmberg (2022) menar att tillit är något som både underlättar kapaciteten till att fatta beslut och ökar den allmänna lyckan i samhället. Samtidigt menar författarna att den sociala tilliten är lägre bland utsatta individer i samhället, det vill säga de individer som är i beroendeställning till välfärdsstaten. Detta är något som inkluderar de utsatta områden som varit studiens studieobjekt. Därav är det arbetet som görs för att *öka tilliten* av väsentlighet, det förklarar även varför dessa individer är i behov av att få större tillit. Rothstein och Holmberg (2022) skriver att tilliten i Sverige inte håller på att minska, men det resultat vi kommit fram till pekar på att tilliten i Sverige är låg i utsatta områden. Resultatet pekar även på att vi behöver öka tilliten i dessa områden vilket motsäger det som Rothstein och Holmberg (2022) skriver.

Men att öka tilliten i samhället är inte något som går snabbt att åtgärda, det kräver ett *långsiktigt arbete* och agerar även som ett *förebyggande arbete*. Att öka den sociala tilliten är förebyggande då det inte är för att lösa några problem på stuns, utan för att när det väl uppstår problem, så skall individerna som är i kontakt med problemet våga eftersöka hjälp av välfärdsstaten. Det är även förebyggande i den benämningen att det kommer göra individerna allmänt mer nöjda med sin livssituation.

I social tillit enligt Rothstein och Holmberg (2022) så ingår det att känna tillit till de individer man befinner sig i samma område som i form av grannskapstillit. Studiens resultat visar att grannskapstilliten ofta brister i utsatta områden i Västerås, därav visar det att arbetet som görs för att *bygga relationer, öka trygghet, hålla i aktiviteter*. Dessa tre saker är alla för att de som bor i området skall lära känna varandra. Genom att bygga relationer så kommer områdets invånare att lära känna varandra och få större tillit till varandra. Genom att hålla i aktiviteter så kommer invånarna att bli mer nöjda med sin tillvaro då de har aktiviteter att göra. Genom att öka tryggheten kommer även tilliten till andra i deras område att öka då trygghet i stadsdelen går hand i hand med hur mycket tillit man har till sina grannar.

Då låg tillit försvårar kapaciteten till att fatta beslut så inträder det i vad vi fann i Västerås och Eskilstuna. *Familjer* har ofta låg tillit till myndigheter, detta gör att det blir svårare att ge utsatta individer den hjälp de behöver. Därför är valet att arbeta med ungdomars föräldrar ett bra val. Detta då de har låg tillit till myndigheter och genom att öka tilliten till föräldrar kan man i sin tur bearbeta de problem som uppstår när barn och ungdomar hamnar i riskzon.

En viktig faktor inom den sociala tilliten enligt Rothstein och Holmberg (2022) är att det går smidigare när beslut skall genomföras. Det förklarar vikten av det *samarbete* vi funnit att myndigheterna har med varandra och även med de boende. Att samarbeta gör att man känner mer tillit till varandra inom myndigheterna och även att befolkningen känner tillit till de myndigheter de samarbetar med.

Om det finns ett högt våldskapital inom olika områden så kommer det att ske fler brott vilket resultatet visar på att Eskilstuna kommun och Västerås stad arbetar för att minska. Det är förebyggande för att öka tilliten i områden. Om invånarna inte är rädda för att råka ut för våldsdåd där de bor, kommer de även att känna större tillit till sina medinvånare.

6.4 Samhällsrelevans

Att undersöka arbetet mot ungdomskriminalitet är av hög samhällsrelevans. Ämnet är väldigt aktuellt med anledning av att kriminaliteten som numera sker i Sverige har utvecklats till att vara av extrem karaktär. Att undersöka Västerås och Eskilstuna är av relevans då dessa städer är hårt drabbade av den nya typen av kriminalitet som råder i Sverige. Ämnet ungdomskriminalitet har sedan tidigare undersökts många gånger, men den nuvarande kriminaliteten kryper alltmer ner i åldrarna och den typen av kriminalitet som utförs har Sverige tidigare inte varit i kontakt med. Av den anledningen kommer det krävas mycket forskning och resurser för att kunna åtgärda problemet. Denna studie bidragit till kunskap om arbetet för att minska ungdomskriminalitet på lokal nivå, vilket är en förutsättning för att minska den totala kriminaliteten på riksnivå.

6.5 Metodologisk reflektion och framtida forskning

I denna del kommer vi diskutera genomförandet av vår studie. Vi anser att grundad teori var det korrekta valet för att genomföra denna studie då vi strävade efter att hitta det latent mönstret i arbetet mot ungdomskriminalitet. Det hade varit svårt att genomföra studien med ett annat metodval. Vi anser att vår emergens var hållbar genom hela studien då vi undvek att tvinga data; vi utgick endast utifrån det som framgick i datainsamlingen.

Innan studiens början hade vi kontaktat personer som skulle delta i studien, på grund av omständigheter fick datainsamlingen skjutas upp. Det gjorde att det blev väldigt stressigt att hinna med alla intervjuer, det blev en utmaning att hitta en balans i att analysera och koda materialet mellan varje datainsamling. Vid två tillfällen hade vi två intervjuer med en timmes mellanrum vilket resulterade i att analysen av det specifika datamaterialet inte var av samma kvalitet som andra analyser. Vi kompletterade det med att genomföra en extra noggrann analys av båda intervjuerna när de var genomförda. Hade vi gjort om studien på nytt hade vi valt att använda oss utav fokusgruppsintervjuer då vi inte hade behövt genomföra lika många intervjuer och haft mer tid till att analysera materialet mellan varje datainsamling.

Genom vår studie så framgick det att det förebyggande arbetet är väldigt nytt. Därav går det inte att se några resultat på arbetet som görs ännu. På grund av det så går det inte att dra några slutsatser ifall det förebyggande arbetet är det mest effektiva sättet att lösa problemet med

ungdomskriminalitet. För att kunna se resultaten på det arbete som just nu håller på att implementeras i samhället, anser vi att det vore rimligt att genomföra en liknande studie i samma städer i framtiden när det förebyggande arbetet är mer etablerat. Ett annat sätt att utveckla studien, vore att genomföra en liknande studie i antingen större eller mindre städer. Denna studies resultat kan då jämföras med resultatet från den nya studien, för att se hur det skiljer sig åt mellan olika stora städer. Ett annat sätt som denna studie kan utvecklas i framtiden; är genom att undersöka hur de som bor i områdena uppfattar det arbete som Eskilstuna kommun och Västerås stad gör. Man får då veta hur de båda städernas stadsförvaltning skulle kunna förbättra sitt arbete genom ögonen på lokalbefolkningen.

7 SLUTSATS

Det vi har undersökt är hur Eskilstuna kommun och Västerås stad arbetar för att motverka det ökande problemet med att ungdomar och barn ingår i kriminalitet. Det vi har funnit är att båda städerna arbetar förebyggande för att skapa långsiktiga lösningar på problemet. Arbetet som görs är ännu väldigt nytt; det är därför svårt att dra en slutsats på hur effektivt arbetet är eller vilka resultat det kommer att generera. Det vi anser är dock lösningen de implementerar är av rimlig karaktär då det inte kräver orimliga mängder resurser. Det vi har upptäckt är att Västerås stad och Eskilstuna kommun arbetar på olika sätt och skulle kunna lära sig utav varandra. Västerås stad kan lära sig av Eskilstuna kommuns sätt att öka tryggheten i skolan och att arbeta med ungdomar och barn på individnivå. Eskilstuna kommun kan lära sig av Västerås stads sätt att arbeta lokalt i de utsatta områdena; där de bygger relationer med lokalbefolkningen och får de boende i de utsatta områdena att känna sig hörda och uppskattade. För att minska ungdomskriminaliteten kommer det behövas långsiktiga förebyggande lösningar för att öka den sociala tilliten bland befolkningen i utsatta områden. De utsatta med lågt socialt kapital behöver få den hjälp de behöver för att kunna ge sina barn det stöd barnen behöver och det kommer krävas överbyggande socialt kapital. Det kommer krävas ett fortsatt bra samarbete mellan myndigheterna och även ett bra samarbete mellan myndigheter och lokalbefolkningen. Denna studies slutsatser bekräftar tidigare forskning om att brist på tillit är en stor bidragande faktor till varför ungdomar hamnar i kriminalitet. Studien bekräftar även tidigare forskning som menar otrygghet i uppväxten ofta resulterar i kriminalitet och att positiva förebilder och aktiviteter minskar risken att ungdomar hamnar i kriminalitet. Då studiens slutsatser bekräftar det som tidigare forskning kommit fram till går det att applicera studiens resultat på andra delar i Sverige än de lokala delar som har undersökts.

REFERENSLISTA

Böcker

- Glaser, B. G. (2010). *Att göra grundad teori: Problem, frågor och diskussion*. (Thulesius, H. & Åström, T., Övers.) Mill Valley, California: Sociology Press (Originalarbete publicerat 1998).
- Hartman, J. (2001). *Grundad teori: Teorigenerering på empirisk grund*. Lund: Studentlitteratur
- Holmberg, S., & Rothstein, B. (2022). *Social tillit i höglitarlandet Sverige* (1 uppl). SOM-institutet.
- Holton, J. A., & Walsh, I. (2017). *Classic grounded theory: Applications with qualitative & quantitative data*. Thousand Oaks: Sage.
- Putnam, Robert D. (2000). *Bowling Alone. The Collapse and Revival of American Community*. New York: Touchstone. (sv. övers. (2001) *Den ensamme bowlaren: den amerikanska medborgarandans upplösning och förnyelse*. Stockholm: SNS förlag).

Vetenskapliga artiklar

- Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Hämtad från: <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>
- Anderberg, Boson, K., Dahlberg, M., Fahlke, C., & Melander Hagborg, J. (2019). Mer än varannan ungdom med alkohol- och narkotikaproblem i öppenvården har erfarenhet av utsatthet i barndomen. *Social-medicinsk tidskrift*, 96(6), 786–.
- De Coster, Heimer, K., & Sanchagrin, K. (2022). Impoverished Single Mother Households and Violent Delinquency: Bonding, Negative, and Bridging Social Capital. *Youth & Society*, 54(7), 1200–1224. <https://doi.org/10.1177/0044118X211017612>
- Gunnarson. (2017). Från generell tillit till gatusmart: Gymnasieungdomar i Stockholm om social tillit. *Statsvetenskaplig tidskrift*, 119(2), 239–.
- Kim, Merlo, A. V., Park, J., & Hong, Y.-O. (2022). A Systematic Review of Public Housing, Poverty (De)Concentration, and Risk Behaviors: What About Youth? *Trauma, Violence, & Abuse*, 23(1), 73–87. <https://doi.org/10.1177/1524838020927495>
- Lauri, Marcus & Paulina de los Reyes (2021) ”Vad hände sen? Våld, trygghet och tankar om en annan framtid efter oroligheterna i Husby 2013”, i *Arkiv. Tidskrift för samhällsanalys*, nr 13, s. 51–70. <https://doi.org/10.13068/2000-6217.13.2>
- Previ, Napolitano, L., Meloy, M., & Curtis, K. (2020). Pathways into college and away from crime: Perspectives of Black and Latino/a youth growing up in single-mother households in one of America’s most dangerous cities. *Children and Youth Services Review*, 108, 104561–. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.104561>

Sandstig, Gabriella, 1969. Perspektiv på social tillit i stadens olika delar. 2013. En region för alla? Medborgare, människor och medier i Västsverige. Göteborg : SOM-institutet, Göteborgs universitet. - 9789189673298 ; , s. 65-74

Wallengren, S., Wigerfelt, A., Wigerfelt, B., & Mellgren, C. (2023). Trust Toward the Criminal Justice System Among Swedish Roma: A Mixed-Methodology Approach. *Race and Justice*, 13(2), 207–230. <https://doi.org/10.1177/2153368720930405>

Walsh, C., & Schubotz, D. (Accepted/In press). Young men's experiences of violence and crime in a society emerging from conflict. *Journal of Youth Studies*.
<https://doi.org/10.1080/13676261.2019.1636012>

Young, & Billings, K. R. (2020). Legal Consciousness and Cultural Capital. *Law & Society Review*, 54(1), 33–65. <https://doi.org/10.1111/lasr.12455>

Nyhetsartiklar

Berglund, H. (27 september 2020). Ökat problem med unga som dras in i gängkriminalitet. *Sveriges Radio*. <https://sverigesradio.se/artikel/7562691> (Hämtad 28 mars 2023).

Bjarnefors, B., & Kerlén, M. (31 januari 2023). Här är alla dödsskjutningar i Sverige 2023. *Göteborgs-Posten*. <https://www.gp.se/nyheter/sverige/h%C3%A4r-%C3%A4r-alla-d%C3%B6dsskjutningar-i-sverige-2023-1.91158523> (Hämtad 28 mars 2023).

Dragic, M. (12 juni 2022). Polisen: Över tusen barn och unga i kriminella nätverk i Sverige. *SVT*. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/polisen-over-tusen-barn-och-unga-i-kriminella-natverk-i-sverige> (Hämtad 28 mars 2023).

Box 883, 721 23 Västerås Tfn: 021-10 13 00
Box 325, 631 05 Eskilstuna Tfn: 016-15 36 00
E-post: info@mdh.se Webb: www.mdu.se